
Protokoll

Regionstyrelsen

30 september 2025

Regionstyrelsens protokoll

Plats och tid	Bornholm, Rådhuset Visborg, 30 september 2025, klockan 09.00–15.00
Beslutande	Meit Fohlin (S), ordförande Andreas Unger (M), 1:e vice ordförande, § 369-410 Johan Malmros (C), 2:e vice ordförande Filip Reinhag (S), § 369-410 Thomas Karlström (S) Oscar Lindster (S), § 368-385 Jenny Larsson (S), § 368-375 Sara Unger (M) Mariette Nicander (M) Eva Ahlin (C) Fredrik Gradelius (C) Bibbi Olsson (C), tjug ersättare Saga Carlgren (V) Micke Seid (MP), tjug ersättare Lars Engelbrektsson (SD)
Ersättare	Håkan Ericsson (S), tjug ersättare § 368, 386-410 Katrina Ansarfwe (S), Ej § 372 Lena Broén (S) Lina Runander (M), tjug ersättare § 368, ej § 386 Mårten Silvé (M) Jörgen Benzler (V) Per Arne Vretling (SD)
Övriga	Stefan Hollmark, regiondirektör, RSF Elin Lydahl, administrativ direktör och bitr. förvaltningschef, RSF Helena Hagstedt, stadssekreterare, RSF Cajsa Örndén, stadssekreterare, RSF Petra Jonsson, pressekreterare, RSF Jonas Franzén, Sjöfartsverket, § 368 Mats Eriksson, tf teknisk direktör, TKF, § 368-371 Birger Björkman, avdelningschef, TKF, § 369-371 Marlene Bernfalk Karlsson, enhetschef ekonomistöd, RSF, § 368-374 Christoffer Mårhén, ekonomistrateg, RSF, § 369-374 Josefine Strandäng, ekonomistrateg, RSF, § 369-374 Lotta Israelsson, HR-direktör, RSF, § 375-378 Therese Koorem, HR chef, RSF, § 375-376 Gunnel Johansson, verksamhetsutvecklare, RSF, § 375-376 Jenny Iversjö, avdelningschef, SBF, § 379-381

Jeniffer Åkerman, planarkitekt, SBF, § 380-381
Malena Bendelin, enhetschef, RSF, § 386-390, 400
Anders Lindholm, planeringsstrateg, RSF, § 386, 400
Maja-Malin Ekelöf, strateg, RSF, § 387-389
Åsa Dammström, strateg, RSF, § 387-389
Karl Risp, enhetschef, RSF, § 391, 399
Angelica Andersson Fihn, avdelningschef, RSF, § 392-398
Paola Ciliberto, enhetschef, RSF, § 392-395
Per Wallstedt, fritidsstrateg, RSF, § 394-398

Datum för justering

8 oktober 2025

Paragrafer

§ 368–410, varav § 386, 388, 390–391, 394 och 407
justerades omedelbart

Underskrifter

Detta protokoll har justerats digitalt och saknar därför
signaturer.

Sekreterare Helena Hagstedt

Ordförande Meit Fohlin

Justerare Sara Unger

ANSLAG/BEVIS	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Organ	Regionstyrelsen
Sammanträdesdag	2025-09-30
Protokollet anslås	2025-10-09
Anslaget tas ned	2025-10-31
Protokollets förvaringsplats	Regionstyrelseförvaltningen

Register

RS § 368	Information. Sjöfartsverket	7
RS § 369	Delårsrapport 2 2025 – RSF	8
RS § 370	Höjda interna priser – förslag till fördelning av budget	9
RS § 371	Hushållens och företagens avgifter på ÅVC - Avfallstaxa	11
RS § 372	Förslag till reviderad hamntaxa 2026 gällande Region Gotlands hamnar	13
RS § 373	Rekommendation om riksavtalet för utomlänsvård	15
RS § 374	Investeringsuppföljning 2025	16
RS § 375	Uppdrag. Riktlinje resor i tjänsten	17
RS § 376	Översyn av rutiner gällande tjänsteresor	19
RS § 377	Uppdrag. Förslag på införande av ett personalutskott för Region Gotland	21
RS § 378	Revisionsrapport. Granskning av förutsättningar för ledarskap	23
RS § 379	Uppdrag. Utveckling av arbetet med förädling och försäljning av mark	25
RS § 380	Exploateringsavtal Tofta Krokstade 1:38	28
RS § 381	Detaljplan Tofta Krokstade 1:38, östra delen, m.fl.	30
RS § 382	Användande av investeringsstöd till små och medelstora företag vid särskilda tillfällen	33
RS § 383	Förändring riktlinjer företagsstöd	34
RS § 384	Säkerställa produktionskapacitet för måltidsleveranser genom återöppnande av Hemse vårdcentrum produktionskök	35
RS § 385	Klimatneutrala Gotland som del av Viable cities 2025-2027	36
RS § 386	Föreläggande om yttrande till mark- och miljööverdomstolen, Lärbro St Vikers 1:94	38
RS § 387	Remiss. Arlanda – en viktig port för det svenska välståndet (SOU 2025:67)	41
RS § 388	Remiss. Naturvårdsverkets förslag till förordning om elbilspremie i rapporten med underlag till Sveriges sociala klimatplan	43
RS § 389	Remiss. Granskning av förslag till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen	45
RS § 390	Remiss. Ökad tydlighet, stärkt samverkan (SVESAM) SOU 2025:85	47
RS § 391	Remiss av betänkandet Stärkt insyn i politiska processer	49
RS § 392	Mål och riktlinjer Region Gotlands konstsamling	51
RS § 393	Organisation för dans och cirkus inom kultursamverkansmodellen	53
RS § 394	Framtida underhåll och behov för Slite teater	57

RS § 395	Ny filmstrategi på Gotland	60
RS § 396	Återrapport Friluftsliv	61
RS § 397	Ansökan om utökat anläggningsstöd till Wisby Ridklubb	65
RS § 398	Ansökan om stöd - Sparbanken Gotland Arena	67
RS § 399	Motion. Inför rätt att välja äldreboende	69
RS § 400	Medborgarförslag. Fredsträd på torget Östercentrum	71
RS § 401	Medborgarförslag. Gratis årskort på badhusen till de gotländska familjer som har försörjningsstöd	73
RS § 402	Medborgarförslag. Solbergabadet	75
RS § 403	Medborgarförslag. Inga idrottshallar för allmän användning	76
RS § 404	Medborgarförslag. Fritidsgård på Bingeby	78
RS § 405	Medborgarförslag. Gör om simhallen till idrottshall	80
RS § 406	Uppföljning uppdrag regionstyrelseförvaltningen	81
RS § 407	Avsägelser och fyllnadsval	82
RS § 408	Anmälan av delegationsbeslut	83
RS § 409	Information. Vissa inkomna handlingar	84
RS § 410	Regiondirektörens information	85

RS § 368

Information. Sjöfartsverket

Sammanfattning

Jonas Franzén, presskontakt, Sjöfartsverket, informerar regionstyrelsen om sjöfart i allmänhet och Sjöfartsverket i synnerhet.

Regionstyrelsen informeras om Sjöfartsverkets ansvarar för att hålla Sveriges sjövägar öppna och säkra, sjö- och flygräddning, isbrytning, sjömätning och ett flertal infrastrukturprojekt. Regionstyrelsen informeras även godstransportsystemet, GPS-störningar på Östersjön och havsbaserad vindkraft.

RS § 369 Delårsrapport 2 2025 – RSF

Ärendenummer: RS 2025/17
Paragraf föregående instans: AU § 223

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar att godkänna regionstyrelseförvaltningens delårsrapport 2.

Sammanfattning

De ekonomiska utmaningarna för Region Gotland och det instabila världsläget har präglat perioden. Under sommaren var tillgång till vatten i fokus där en beredskapsfunktion gick upp i stabsläge. Vidare berördes Region Gotland, liksom ett flertal andra kommuner, av ett cyberangrepp som drabbade en leverantör av HR-system.

Förvaltningens årsprognos uppgår till +12,9 mnkr. Den låga investeringsvolymen ger fortsatt tillfälligt ett större överskott i kapitalkostnadsbudgeten. Vidare prognostiseras ett överskott för måltidsverksamheten i huvudsak till följd av en positiv utveckling gällande livsmedel. Till detta tillkommer överskott på personalsidan inom flertalet verksamheter primärt utifrån vakanser. Inom avdelningen beredskap och säkerhet kvarstår de ekonomiska utmaningarna som räddningstjänsten haft under flera år.

Det finns ett stort tryck på förvaltningens medarbetare och förvaltningens olika tjänster och de givna resurserna räcker inte alltid till.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Elin Lydahl, administrativ direktör/biträdande förvaltningschef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Delårsrapport 2 2025 – Regionstyrelseförvaltningen
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-09-16

RS § 370 Höjda interna priser – förslag till fördelning av budget

Ärendenummer: RS 2025/7

Paragraf föregående instans: AU § 224

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Nämndernas budgetramar 2026 justeras för interna priser och internhyra enligt tabell.

Sammanfattning

Efter beslut i regionstyrelsen 2025-05-26, § 270 fick regiondirektören ett uppdrag om att återkomma med förslag till ramjustering för nämnderna. Ramjusteringen avser förändring av internhyra, höjda priser för måltidsverksamheten inom regionstyrelseförvaltningen och försörjningsverksamheten inom teknikförvaltningen.

Tabell 1: Budgetramarna 2026 föreslås förändras enligt nedanstående tabell (tkr)

Organisation	Internpriser RSF	Internpriser TKF	Internhyra
Regionstyrelsen	455	-104	2 156
Politikerorganisation		-21	19
Tekniska nämnden		2 524	489
Miljö- och byggnämnden		-62	193
Barn- och utbildningsnämnden	3 067	614	3 917
Gymnasie- och utbildningsnämnden	469	62	1 899
Socialnämnden	1 107	-10	3 453
Hälso- och sjukvårdsnämnden	302	597	4 095
Summa	5 400	3 600	16 221

Interna priser

I budgeten för 2026 har regionstyrelseförvaltningens resultatenhet måltid tillåtelse att justera priset med totalt 5,4 miljoner kronor. Generellt är prisjusteringen kopplad till löneökning och kompensation för prisökningar samt ett effektiviseringsbeting på 0,75 miljoner kronor.

Försörjningsverksamhetens priser får, enligt budgetbeslutet, höjas med 3,6 miljoner kronor 2026. Generellt är prisjusteringen kopplad till löneökning och kompensation för prisökningar samt ett effektiviseringsbeting på

2,4 miljoner kronor från 2025. Det avser områdena städ, vaktmästeri, transport, bårhus, varuförsörjning och hjälpmedelscentral.

Internhyra

Internhyrorna får enligt regionfullmäktiges budgetbeslut höjas med 16,2 miljoner kronor vilket motsvarar 3,0 procent. Generellt är prisjusteringen kopplad till löneökning och kompensation för prisökningar. Budgetkompensation utgår inte generellt för nya eller ombyggda lokaler.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att fördelningen av de olika anslagen ska genomföras enligt förslaget. De interna priserna och internhyrorna är mestadels uppräknings enligt utgångsläget för 2025.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-08-27

Skickas till

Samtliga nämnder

RS § 371 Hushållens och företagens avgifter på ÅVC - Avfallstaxa

Ärendenummer: RS 2025/1436

Paragraf föregående instans: AU § 225

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Tekniska nämnden beviljas att under resten av 2025 bedriva projekt om avgiftsfrihet vid återvinningscentraler för hushåll för lämning av samtliga fraktioner av utsorterat avfall. Avgiftsbortfallet finansieras av grundavgiften till avfallstaxan (2.3.6 Avfallstaxan).

Sammanfattning

Tekniska nämnden föreslår att under 2025 bedriva projekt om avgiftsfrihet vid återvinningscentraler för hushåll vid lämning av samtliga fraktioner av utsorterat avfall. Syftet med projektet är att öka hushållens möjlighet att lämna avfall på återvinningscentral utan avgift. Målet är dels att minska risken för olovlig avfallshantering, dels att utreda om avgiftsfrihet för hushållen kan ge ökad grad av återvinning.

Det kommunala avfallsansvaret omfattar inte avfall som uppkommer i yrkesmässig verksamhet och någon avgiftsfrihet för näringsidkare provas därför inte.

Under 2025 kommer avfallstaxan att ses över för att anpassas till den fastighetsnära insamlingen som kommer att införas under 2026. Resultatet av projektet kommer därför att användas som underlag inför eventuell permanent ändring till 2026.

Avfallsavdelningen kalkylerar ett underskott om ca 2,6 miljoner kr. Det finns ett upparbetat eget kapital om ca 11 miljoner kr som återvinningscentralerna kommer att använda för att täcka förväntat underskott.

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar enligt tekniska nämndens förslag.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Birger Björkman, avdelningschef, tekniska förvaltningen.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Mottagningsavgifter för verksamhetsavfall, 2020-03-01

Avfallstaxa 2020-12-14, reviderad 2023-12-11

Utskrift från Naturvårdsverkets hemsida - om dioxiner 2024-12-12

Minnesanteckningar avfallsberedning 2025-01-30

Teknikförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2025-06-10
Tekniska nämnden 2025-06-17, § 131

Skickas till

Tekniska nämnden
Regionstyrelseförvaltningen avdelning ekonomi

RS § 372

Förslag till reviderad hamntaxa 2026 gällande Region Gotlands hamnar

Ärendenummer: RS 2025/1437

Paragraf föregående instans: AU § 226

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Tekniska nämndens förslag till reviderad hamntaxa 2026 antas.
- Ändringar i taxan gäller från och med 1 januari 2026.

Jäv

Katrina Ansarfwe (S) anmäler jäv och deltar inte i handläggningen av ärendet.

Sammanfattning

Tekniska nämnden har föreslagit en reviderad hamntaxa 2026 där nya texter och priser föreslås tillkomma. Senaste revideringen skedde 18 november 2024.

Revideringen innebär följande:

Punkt 1.1.2

- Ny taxa införs för att täcka administrativa kostnader kopplat till utländska tjänstefartyg i samband med anlop. Flera hamnar i Sverige har infört motsvarande avgifter.

Punkt 1.7

- För att öka incitamentet till att fartyg ska bli mer miljövänliga föreslås 5 % rabatt i stället för nuvarande 2,5 %.

Punkt 6.4

- Taxan för färskvatten höjs i enlighet med VA-taxan.
- Accesskort införs för både toalett och dusch till en årlig kostnad.
- Upplagsplatser debiteras dubbel avgift om de står längre än 6 månader.
- El-taxan för 220 V justeras för att harmonisera med den faktiska kostnaden.

Förändringarna får endast marginella ekonomiska konsekvenser.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att regionstyrelsen beslutar enligt tekniska nämndens förslag.

Ärendets behandling under mötet

Katrina Ansarfwe (S) anmäler jäv och deltar inte i handläggningen av ärendet.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Teknikförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-05-27

Hamntaxa 2026

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-07-03

Skickas till

Tekniska nämnden

Regionstyrelseförvaltningen avdelning ekonomi

RS § 373

Rekommendation om riksavtalet för utomlänsvård

Ärendenummer: RS 2025/1443

Paragraf föregående instans: AU § 227

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Hälso- och sjukvårdsnämnden beviljas att i enlighet med SKR:s rekommendation tillämpa riksavtalet för utomlänsvård i dess nya skrivning från och med den 1 september 2025.

Sammanfattning

Hälso- och sjukvårdsnämnden har antagit SKRs rekommendation att godkänna riksavtalet för utomlänsvård i dess nya skrivning.

Riksavtalet för utomlänsvård utgör en gemensam överenskommelse mellan Sveriges regioner och fungerar som ett komplement till gällande lagstiftning. Avtalet fastställer principer och rutiner för samverkan samt ersättningshantering när vård ges av annan region än patientens hemregion. Det nya avtalet kan innebära ökade kostnader för den oremitterade (akuta) utomlänsvården, då det inte längre är möjligt att neka ersättning för vård som utförts utan nödvändig kontakt med hemregion. Avtalet bedöms heller inte leda till ökade intäkter för Region Gotland.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen bedömer att förslaget på revidering är ett bra förslag för Region Gotland och som kommer att underlätta den interregionala sjukvården, både vad avser den akuta som den planerade utomlänsvården.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att bevilja Riksavtalet i dess nya skrivelse och tillåta hälso- och sjukvårdsnämnden att tillämpa avtalet från och med 1 september 2025.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Riksavtalet för utomlänsvård SKR 2025/00294, inkom 2025-04-15

Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-05-26

Hälso- och sjukvårdsnämnden 2025-06-19, § 63

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-08-26

Skickas till

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Regionstyrelseförvaltningen avdelning ekonomi

RS § 374 Investeringsuppföljning 2025

Ärendenummer: RS 2025/346

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

För att underlätta för regionstyrelsen i sin uppsikt över förvaltningar och bolag inom Region Gotland, ska regionstyrelsen vid varje regionstyrelsesammanträde få en rapport som redogör för framdriften av Region Gotlands största investeringsprojekt. Projekten följs ur tre olika perspektiv – tid, kvalitet och ekonomi. De tre perspektiven bedöms utifrån färgerna grönt, gult och rött.

Grönt betyder att det inte finns några avvikelser jämfört mot vad som planerats. Gult betyder att det finns mindre avvikelser och rött betyder att det finns stora avvikelser.

Rapporteringen avser de investeringsprojekt som har en totalbudget som överstiger 20 miljoner kronor. Det är tekniska nämnden som för tillfället ansvarar för alla projekt som har en budget som överstiger 20 miljoner kronor.

Rapporteringen avser status den 12 september 2025. Ett projekt rapporteras som rött, det vill säga att det finns stora avvikelser.

Projektet nytt kallelsesignalsystem lasarettet är rött då projektets avslut är försenat och prognos för slutförande är oklart. Aktuell status är att projektet inte går att avsluta eftersom det finns oklarheter om ägarskapet av kritiska larm. Det innebär att projektet sköter driften och arbete med förvaltningsplan pågår.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

RS § 375 Uppdrag. Riktlinje resor i tjänsten

Ärendenummer: RS 2025/862

Paragraf föregående instans: AU § 229

Regionstyrelsens beslut

- Ärendet återremitteras.

Sammanfattning

Många delar av Region Gotlands verksamheter är av sådan art att resor för medarbetare i tjänsten och för förtroendevalda inom sitt uppdrag är nödvändiga för att verksamheten/uppdraget ska kunna bedrivas på ett effektivt sätt. Det handlar både om att resa inom Gotland, till och från fastlandet och utomlands. Riktlinjerna är ett stöd för samtliga medarbetare och förtroendevalda när val av resa ska göras.

Genom en genomtänkt reseplanering kan både kostnader och miljöpåverkan minskas. Riktlinjen ska stödja beslutsfattande och främja en långsiktigt hållbar resursanvändning.

Nuvarande riktlinje för resor i tjänsten antogs av regionstyrelsen 2019-12-11, RS 2019/1036. I samband med arbetet med att revidera riktlinjerna för resor i tjänsten eller på uppdrag, påbörjades även arbetet med att se över befintliga rutiner och styrdokument för tjänsteresor (RS 2024/1979).

Föreliggande förslag har tagit hänsyn till de rekommendationer som framkom vid den granskning som gjorts i samband med Region Gotlands engagemang i Hansan. Ytterligare behov av åtgärder som framkom i granskningen, exempelvis rörande attestrutiner, ärendeberedning med mera omhändertas inom ramen för ordinarie verksamheters verksamhetsutveckling.

I förslaget finns också särskilt angivna avsnitt gällande resor som förtroendevalda gör inom sitt uppdrag. Förtydliganden finns också kring rutiner för godkännande och resedokumentation för att säkerställa korrekt hantering och uppföljning. Detta utifrån ett uppdrag från regionstyrelsens arbetsutskott 2025-04-24, § 123.

Ett stort antal medarbetare från Region Gotland har varit delaktiga i arbetet för att få en bred förankring och en riktlinje som tydliggör hur resande i tjänsten eller på uppdrag ska ske från många olika aspekter såsom arbetsmiljö, miljö och hållbarhet och ekonomi.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att riktlinjen för resor i tjänsten eller på uppdrag antas i enlighet med förslaget.

Bedömning av konsekvenser ur ett tvärperspektiv är inte aktuellt.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Lotta Israelsson, HR-direktör, Therese Koorem, HR-chef och Gunnel Johansson, verksamhetsutvecklare, regionstyrelseförvaltningen.

Saga Carlgren (V) yrkar med instämmande av Micke Seid (MP) och Johan Malmros (C) att ärendet återremitteras för att riktlinjerna behöver omarbetas för att tydligare styra mot de nationella och regionala målen för utsläppsminskningar från transporter. Omställningen av transportsektorn som krävs för att utsläppen ska minska i tillräcklig hastighet kräver omfattande förändringar av hur vi reser både på Gotland, nationellt och utomlands. Allt kan inte regleras i denna riktlinje förstås men alla verktyg Region Gotland har behöver användas för att uppnå målen.

Ordförande ställer proposition på om ärendet ska avgöras i dag eller om ärendet ska återremitteras och finner att ärendet ska återremitteras.

Ordförande ställer proposition på förslaget och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-08-28

Revidering av riktlinje för resor i tjänsten eller på uppdrag 2025-09-04

RS § 376 Översyn av rutiner gällande tjänsteresor

Ärendenummer: RS 2024/1777

Paragraf föregående instans: AU § 230

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar att godkänna återrapporteringen av uppdraget.

Sammanfattning

Vid regionstyrelsen 2024-09-05, § 264 beslutades att regiondirektören får i uppdrag att *göra en översyn av rutiner och styrdokument för tjänsteresor.*

Nedanstående åtgärder i rutiner kring tjänsteresor, som lyftes i samband med granskningen av politikers resor, har tagits omhand och lyfts in i riktlinjen för resor.

Föreslagna åtgärder i utredningen:

- Det bör i riktlinjer för resor i tjänsten framgå att resor enbart ska genomföras om det finns beslut fattat i behörig ordning. Detta bör förtydligas i Regionens riktlinje för resor i tjänsten. Det bör övervägas att besluten skriftligen ska dokumenteras.
- Regionen bör förtydliga vad som menas med resor *"utanför Gotland"* och *"längre resor"* och om det även innefattar taxiresor till och från flygplats.
- Vidare bör det förtydligas att resor som inte kan genomföras med kollektivtrafik eller bilpool ska bokas genom upphandlad resebyrå.
- Riktlinjen för resor i tjänsten bör kompletteras med att reserapporter alltid ska upprättas efter att en internationell resa har genomförts. Under en övergångsperiod bör Regionen överväga att ha som krav på reserapporter även i samband med nationella resor.
- Regionen bör lägga till i Riktlinje för resor i tjänsten att även om det finns ett uppdrag bör alltid en bedömning göras utifrån förnuft huruvida den aktuella resan är till nytta för Regionen.
- Regionen bör överväga att införa systemstöd där syftet med resan tydligt beskrivs redan vid bokning av resan, exempelvis att det finns ett beslut om att resa och om möjligt diarienummer till beslutet.

I samband med granskningen identifierades även ytterligare behov av åtgärder som rör exempelvis attestrutiner, ärendeberedning med mera. Dessa åtgärder omhändertas inom ramen för ordinarie verksamhetens verksamhetsutveckling.

Ärendet behandlades av regionstyrelsens arbetsutskott 2025-04-24, § 124 som beslutade att återremittera för att tydliggöra riktlinjerna utifrån förtroendevaldas resor.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen har uppdaterat förslaget till riktlinjer för resor i tjänsten eller på uppdrag utifrån arbetsutskottets uppdrag 2025-04-24, § 123 och 124. Regionstyrelseförvaltningen föreslår därför att återrappporteringen av uppdraget godkänns.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-08-28

RS § 377

Uppdrag. Förslag på införande av ett personalutskott för Region Gotland

Ärendenummer: RS 2025/763

Paragraf föregående instans: AU § 231

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen inrättar under sig ett personalutskott från och med den 1 januari 2026.
- Regionstyrelsen väljer till personalutskottet sju (7) ledamöter och femton (15) ersättare för samma mandattid som gäller för regionstyrelsen. Val av ledamöter görs på regionstyrelsens sammanträde den 8 december.
- Regionstyrelsen antar förslaget till ändring av instruktionen för regionstyrelsens beredande organ för en närmare reglering av personalutskottets verksamhet.
- Regiondirektören får i uppdrag att återkomma med ett förslag på vilka beslut som kan delegeras till personalutskottet.

Sammanfattning

Regiondirektören har fått i uppdrag att *snarast återkomma med ett förslag på införande av ett personalutskott för Region Gotland med syfte att ta ett övergripande ansvar för bland annat medarbetarnas arbetsmiljö och delaktighet* (RS § 87, 2025-03-04).

Inom Region Gotland har det mellan åren 2003-2006 funnits ett utskott under regionstyrelsen med uppgift att bereda personalfrågor. Frågan har väckts att återigen inrätta ett sådant utskott. Beredning har skett med regionstyrelseförvaltningens kansli (kanslichef och regionjurist). Underlag till utformning utgår från instruktionen gällande regionstyrelsens beredande organ. Även information kring hur andra kommuner och regioner har utformat sina personalutskott har inhämtats. Utifrån detta ges följande förslag kring hur ett personalutskott skulle kunna utformas inom Region Gotland.

Förslaget är att Region Gotlands personalutskott ska ansvara för beredning av Region Gotlands arbetsgivarpolitik med därtill hörande strategier, riktlinjer och eventuella insatser, varvid delaktighet och arbetsmiljöfrågor särskilt beaktas.

Utskottet förbereder ärenden som ska behandlas i regionstyrelsens sammanträden. Den centrala huvudskyddskommitténs (CSK) sammanträdesmöten synkas med utskottets för att ge möjlighet till information och dialog inför beslut.

Förslag på datum för fyra möten under 2026:

- Onsdag 4 feb, inför RS 3 mars.

- Fredag 27 mars, inför RS 21 april alternativt budgetberedningen 22 april.
- Tisdag 15 september, inför RS 29 september alternativt budgetavstämning 24 september.
- Onsdag 25 november, inför RS 14 december.

Personalutskottet på sätt som följer av instruktionen för regionstyrelsens beredande organ.

Utöver frågorna ovan kan andra frågor komma att bli aktuella och tid för det behöver finnas. En förberedande workshop genomförs med förtroendevalda under hösten 2025, för mer konkretisering av syfte, mål och innehåll samt tid för mötena.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att det inrättas ett personalutskott i enlighet med förslaget.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Lotta Israelsson, HR-direktör, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande yrkar att den fjärde beslutspunkten avseende sammanträdesdatum stryks då informationen framgår av ärendet:

4. Regionstyrelsen fastställer följande sammanträdesdagar för personalutskottet 2026:

- Onsdag 4 feb, inför RS 3 mars.
- Fredag 27 mars, inför RS 21 april alternativt budgetberedningen 22 april.
- Tisdag 15 september, inför RS 29 september alternativt budgetavstämningen 24 september.
- Onsdag 25 november, inför RS 14 december.

Lars Engelbrektsson (SD) yrkar att ärendet avslås.

Ordförande ställer proposition på Lars Engelbrektsson yrkande om avslag och finner att det avslås.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag med eget ändringsyrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Förslag till ändring av instruktionen för regionstyrelsens beredande organ.
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-08-12

RS § 378

Revisionsrapport. Granskning av förutsättningar för ledarskap

Ärendenummer: RS 2025/1420

Paragraf föregående instans: AU § 232

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar att godkänna regionstyrelseförvaltningens förslag på svar gällande revisionsrapporten *Granskning av förutsättningar för ledarskap* och inlämna det till revisorerna som sitt eget.

Sammanfattning

KPMG har av Region Gotlands revisorer fått i uppdrag att granska om regionstyrelsen, socialnämnden samt miljö- och byggnämnden säkerställer att cheferna inom dessa verksamhetsområden har förutsättningar att utöva sitt ledarskap.

Den samlade bedömningen utifrån granskningens syfte är att regionstyrelsen, socialnämnden och miljö- och byggnämnden i allt väsentligt säkerställer chefernas förutsättningar att utöva sitt ledarskap med fokus mot stöd inom HR-området. Utifrån sin bedömning och slutsats rekommenderar KPMG´s revisorer ett antal åtgärder.

För regionstyrelsen:

- Fatta beslut om att fastställa ledarstrategin.

Därtill rekommenderar revisorerna regionstyrelsen, socialnämnden och miljö- och byggnämnden att:

- Tydliggöra för regionens chefer vilka uppgifter, och till vilken omfattning, chefer kan få operativt stöd med inom HR-området.
- Säkerställa att synpunkter hos chefer som avslutar sin anställning i regionen sammanställs och analyseras i syfte att utveckla regionen som arbetsgivare.

Rekommendationerna som ges av revisorerna är viktiga att ta vidare i det pågående arbetet med ledarskapsutveckling inom Region Gotland.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att revisorernas rapport tydliggör Region Gotlands utmaningar inom granskningsområdet och lyfter fram adekvata rekommendationer kring det fortsatta utvecklingsarbetet gällande chefers förutsättningar för hållbart ledarskap. Rekommendationerna kommer till största del omhändertas.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2019-12-19. RS 2019/1417

Ledarstrategi för Region Gotlands tjänstemannaorganisation

Granskningsrapport. KPMG Granskning av förutsättningar för ledarskap
daterad 2025-06-12

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-08-14

RS § 379

Uppdrag. Utveckling av arbetet med förädling och försäljning av mark

Ärendenummer: RS 2024/2308

Paragraf föregående instans: AU § 228

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar att godkänna återrapportering av uppdraget att utveckla arbetet med förädling och försäljning av mark.

Sammanfattning

Regionfullmäktige beslutade 2024-11-18, RF §175, att ge regionstyrelsen i uppdrag att öka hastigheten i arbetet med förädling och försäljning av mark.

Mark- och exploateringsavdelningen har efter uppdraget gavs prioriterat fastighetsförsäljningar, prioriterade exploateringsprojekt och detaljplaner. Exploateringsprojekt pågår normalt under flera år och syftet är att förädla mark som sedan kan säljas vidare via markanvisningar. Fastighetsförsäljningar kan dra ut på tiden då det exempelvis kan behövas fastighetsbildningar och att hyresavtal och arrenden behöver sägas upp. Hyresavtal berör enbart de bebyggda fastigheterna som regionen säljer.

Innan en fastighetsförsäljning påbörjas behöver det säkerställas att det finns infrastruktur utbyggd såsom exempelvis gator, vatten och avlopp. Vissa försäljningar behöver i dagsläget avvakta utbyggnad av vatten och avlopp och annan infrastruktur. Innan en försäljning startar behöver regionen också säkerställa att kostnaderna för de investeringar som krävs inför en försäljning kan mötas upp via försäljningsintäkter.

Under 2025 har följande fastighetsförsäljningar genomförts.

- Halla Hallegårde 1:47
- Hemse Blåkråkan 17
- Hogrän Vismaränge-Langfänskog 1:2
- Bostadsrätt på Signalgatan 5B
- Othem Närs 1:297
- Tingsstäde Träskvälder 1:51

Fastigheternas placering redovisas i bilaga 1 till denna tjänsteskrivelse.

Totalt har köpeskillingen för dessa uppgått till 8 550 tkr.

Följande fastigheter har lämnats över till regionens upphandlade fastighetsmäklare och de har annonserats och är redo för försäljning.

- Klinte Odvalds 1:37
- Klinte Odvalds 1:38

- Klinte Odvalds 1:39
- Klinte Odvalds 1:40
- Klinte Odvalds 1:41
- Klinte Odvalds 1:42
- Klinte Odvalds 1:43
- Tingstäde Träskvälder 1:49
- Tingstäde Träskvälder 1:50
- Tingstäde Träskvälder 1:52
- Tingstäde Träskvälder 1:53
- Tingstäde Träskvälder 1:59
- Tingstäde Träskvälder 1:74

Marknaden styr när försäljning av dessa tomter kommer att ske. Säljs tomterna utifrån utgångspris så genererar dom en försäljningsintäkt på 5 850 tkr till regionen.

För närvarande handläggs ett antal ytterligare fastighetsförsäljningar där tillträde förväntas ske under 2026. Dessa redovisas nedan.

- Bunge Stucks 1:66/67
- Othem Strandriddaregården 1
- Bostadsrätt på Klinte Odvalds 1:28
- Friköp av tomträtt Förrådet 8
- Friköp av tomträtt Förrådet 5

Utifrån exploateringsprojekt så väntas intäkter under 2025 eller 2026 för följande markanvisningar.

- Kvarteret Järnvägen, delar av intäkterna inkommer under 2025
- Artilleriet - Visby Furiren 1
- Terra Nova - Visby Såpsjudaren 2
- Industrimark Visby
 - Del av Visby Norr 1:1, Lott A
 - Del av Visby Norr 1:1, Lott B
 - Del av Visby Norr 1:1, Lott C
 - Del av Visby Norr 1:1, Lott D
 - Del av Visby Österby 1:4, Lott A
 - Del av Visby Österby 1:4, Lott B
 - Del av Visby Österby 1:4, Lott C
 - Del av Visby Österby 1:4, Lott D
 - Del av Visby Österby 1:4, Lott E

Översiktsplan Vårt Gotland 2040 vann laga kraft under 2025. Översiktsplanen identifierar flertalet utvecklingsområden. Under 2026 kommer arbetet med att ta fram en markstrategi påbörjas, markstrategin kommer utgå från

översiktsplanen. Markstrategin kommer att bidra till ett bra beslutsunderlag inför strategiska förvärv och försäljningar på sikt.

Bedömning

Förvaltningen gör bedömningen att regionstyrelsen kan godkänna återrapporteringen av uppdraget. Förvaltningen har prioriterat exploateringsprojekt, detaljplaner och fastighetsförsäljningar och arbetet kommer att utvecklas ytterligare utifrån den markstrategi som ska tas fram.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att försäljningarna och markanvisningarna sker enligt Region Gotlands riktlinjer.

2. Ekonomiskt perspektiv

Försäljningar och markanvisningar har en positiv påverkan på regionens ekonomi så länge det inte krävs stora investeringar.

3. Barnperspektiv

Ej aktuellt.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuellt.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Regionens fastighetsförsäljningar sker även på landsbygden vilket kan medföra att det möjliggörs fler bostäder och invånare.

6. Klimat och miljöperspektiv

Ej aktuellt.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Jenny Iversjö, avdelningschef mark- och exploatering, samhällsbyggnadsförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionfullmäktige 2024-11-18, § 175

Samhällsbyggnadsförvaltningen tjänsteskrivelse daterad 2025-08-24

Bilaga 1. Kartor över sålda fastigheter 2025

RS § 380 Exploateringsavtal Tofta Krokstäde 1:38

Ärendenummer: RS 2024/2518

Regionstyrelsens beslut

- Upprättat exploateringsavtal avseende Tofta Krokstäde 1:38 godkänns.

Sammanfattning

Ett detaljplane förslag finns upprättat för Tofta Krokstäde 1:38. Planförslaget syftar till att tillskapa upp till 20 nya fastigheter för bostadsändamål. Planförslaget har bedömts klart för antagande av miljö- och byggnämnden. Området omfattas inte av tidigare detaljplan.

För att säkerställa genomförande av detaljplanen samt fullföljande av åtaganden, har ett exploateringsavtal upprättats mellan Region Gotland och exploatören ”Tofta Krokstäde 1:38 AB”. Region Gotland kommer inte att vara huvudman för gator och övrig allmän platsmark. Exploatören projekterar, utför och bekostar anläggande av gata inom exploateringsområdet och ansvarar för att gata håller sådan standard att framkomligheten garanteras för sophämtning, räddningstjänst och dylikt. Exploatören förbinder sig att bekosta och anlägga erforderliga anordningar för dagvattenavledning.

Vatten och avlopp byggs ut av regionen vilket beräknas ske under 2025-2026.

Exploatören ansvarar för att gemensamhetsanläggning, marksamfällighet och samfällighetsförening bildas för de gemensamma anläggningarna och den allmänna platsmarken alternativt att de ansluts till den befintliga gemensamhetsanläggningen Tofta GA:8. Ansökan om gemensamhetsanläggning för gator och dagvattenanläggningar ska av exploatören vara inlämnad till lantmäteriet senast 5 år från att detaljplanen vinner laga kraft.

För säkerställande av genomförandet ska exploatören ställa en säkerhet i form av bankgaranti på 400 000 kronor.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att upprättat exploateringsavtal styr den fortsatta exploateringen av aktuellt område i enlighet med intentionerna i detaljplaneförslaget.

Regionstyrelseförvaltningen har inget att erinra mot upprättat exploateringsavtal och föreslår regionstyrelsen att besluta om ett godkännande av detsamma.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att exploateringsavtalet är upprättat i enlighet med gällande riktlinjer för markanvisning och exploatering och har stöd i aktuellt lagstiftning.

2. Ekonomiskt perspektiv

För detaljplanen gäller enskilt huvudmannaskap och Region Gotland bär inga kostnader för utbyggnad av allmän plats. Området kommer att ligga inom kommunalt verksamhetsområde för vatten- och spillvatten. Region Gotlands kostnader för utbyggnad täcks av anslutningsavgifter. Exploatören har lämnat bankgaranti som säkerhet för de vitesklausuler som avtalet innehåller.

3. Barnperspektiv

Ej aktuellt

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuellt

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Fler bostäder till landsbygden med potentiellt åretruntboende.

6. Klimat och miljöperspektiv

Att lokalt omhänderta dagvatten genom infiltration ger möjlighet att bibehålla grundvattentillgången. Skog kommer att tas ned och då träd binder koldioxid är detta negativt ur ett klimatperspektiv.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Exploateringsavtal

Detaljplaneförslag för Tofta Krokstade 1:38, östra delen, m.fl.

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-12-11

Skickas till

Samhällsbyggnadsförvaltningen, mark- och exploateringsenheten

Samhällsbyggnadsförvaltningen, planenheten

RS § 381

Detaljplan Tofta Krokstade 1:38, östra delen, m.fl.

Ärendenummer: RS 2024/2559

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Planförslaget för Tofta Krokstade 1:38, östra delen, m.fl. antas.
- Richard Löwenborg, avdelningschef för planering och geografisk information ges fullmakt att för den antagna detaljplanen för Tofta Krokstade 1:38, Tofta Rangstade 3:24 och Tofta S:46, ansöka om stöd hos Boverket till kommuner för ökat småhusbyggande enligt förordning SFS 2023:903.

Sammanfattning

Detaljplanens syfte är att möjliggöra för ny bostadsbebyggelse på östra delen av fastigheten Tofta Krokstade 1:38. Detaljplanen syftar till att komplettera befintligt bostadsområde med nya fastigheter för friliggande enbostadshus och är en naturlig bebyggelseutveckling av området österut.

I planområdet ingår även del av fastigheterna Tofta Rangstade 3:24 och Tofta S:46 som planläggs som allmän platsmark natur och gata. Aktuellt detaljplaneförslag innebär även att de delar som omfattas av gällande detaljplan (09-P-107), där naturmark ändras till gata, upphävs och ersätts med aktuellt detaljplaneförslag.

Förslaget föreslår fastigheter i varierad storlek, mellan 900 m² – 1100 m², som placeras längs med en förlängning av Vindilevägen. Detaljplanen möjliggör för totalt 20 fastigheter, vilket kan bebyggas med friliggande 1-2 våningshus med en total byggnadsarea på 200 m² per fastighet. Fastigheterna ges en naturnära karaktär med en vy över det öppna jordbrukslandskapet. Det behålls ett skyddsavstånd om minst 10 meter från bebyggelsen till jordbruksmarken.

Området nås via befintliga infarter från väg 140, nya infarter kommer ej att anläggas.

Dagvatten inom de föreslagna fastigheterna fördröjs i infiltrationsytor på respektive fastighet. Vattnet leds sedan vidare till en större infiltrationsyta inom naturmarken. Avledning av dagvatten efter ytan sker sedan österut.

Det kommunala vatten- och avloppsnätet för området är under utbyggnad och anslutning till den nya huvudledningen är planerat att ske mellan 2025-2026. Kapacitet i ledningsnätet har reserverats för planområdet.

Planförslaget daterat 2023-03-28 har varit på samråd under perioden 2023-05-08 och 2023-06-11 med berörda fastighetsägare, statliga, regionala och kommunala myndigheter och andra vilka kan ha intressen att bevaka.

Framförda synpunkter och därav föranledda åtgärder har redovisats i en samrådsredogörelse. Revideringar av planförslaget gjordes efter samråd.

Planförslaget daterat 2024-06-04 har varit utställt för granskning under perioden 2024-08-19 till 2024-09-09. Totalt har 11 yttranden inkommit. Sedan dess har synpunkterna från granskningen bemötts och förslaget bearbetats, vilket redovisas i ett granskningsutlåtande. Ett antal revideringar har gjorts på både plankarta och i planbeskrivningen. Genomförda ändringar bedöms inte vara av sådan principiell karaktär eller av sådan art att ett förnyat granskningsförfarande erfordras. Ändringarna har främst inneburit att förtydliga, precisera och säkra upp det som redan angetts i granskningshandlingarna.

Miljö- och byggnämnden har beslutat (2024-12-17) att godkänna upprättat planförslag för Tofta Krokstade 1:38, östra delen, m.fl., daterat 2024-06-04, rev. 2024-12-02 och sänder över förslaget till regionfullmäktige för antagande i enlighet med 5 kap. 11-13 §§ plan- och bygglagen (2010:900).

Bedömning

Samhällsbyggnadsförvaltningen har upprättat ett förslag till detaljplan för Tofta Krokstade 1:38, östra delen, m.fl. daterat 2024-06-04, rev. 2024-12-02. Regionstyrelseförvaltningen föreslår regionstyrelsen att besluta om att godkänna planförslaget och sända det till regionfullmäktige för antagande.

Det aktuella planområdet ligger strategiskt till för den tänkta användningen och med närhet till fungerande infrastruktur. Det bedöms som samhällsekonomiskt viktigt och ett väsentligt samhällsintresse att nyttja redan genomförda investeringar i infrastruktur såsom vägar, vatten- och avlopp, kollektivtrafik, gång- och cykel mm.

I och med att stora delar av Tofta är utpekad som riksintresse för totalförsvaret enligt 3 kap. 9 § miljöbalken är exploateringsmöjligheterna för ytterligare bostadsbebyggelse i Tofta starkt begränsad. Detta planområde är ett av få områden som återstår att möjliggöra för bostadsändamål.

Planen hanteras enligt plan- och bygglagen. Detaljplanen är av en sådan art att den ska hanteras med utökat förfarande då förslaget inte har stöd i översiktsplan Bygg Gotland 2010-2025, antagen av KF 2010-06-14, § 79 (aktualitetsförklarad av RF 2014-06-16, § 97), då detaljplanen föreslår ianspråktagande av jordbruksmark och det öppna jordbrukslandskapet. Regionfullmäktige antar detaljplanen enligt reglemente för miljö- och byggnämnden.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Jennifer Åkerman, planarkitekt, samhällsbyggnadsförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Planbeskrivning 2024-06-24, rev. 2024-12-02

Plankarta 2024-06-04, rev. 2024-12-02

Granskningsutlåtande 2024-12-02

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-12-19

Skickas till

Tofta Krokstade 1:38 AB, c/o CHBG Invest, Adolf Fredrik Kyrkogata 15,
11137 Stockholm

RS § 382

**Användande av investeringsstöd till små
och medelstora företag vid särskilda
tillfällen**

Ärendenummer: RS 2025/1388

Regionstyrelsens beslut

- Ärendet utgår.
-

RS § 383 **Förändring riktlinjer företagsstöd**

Ärendenummer: RS 2025/1387

Regionstyrelsens beslut

- Ärendet utgår.

RS § 384

Säkerställa produktionskapacitet för måltidsleveranser genom återöppnande av Hemse vårdcentrum produktionskök

Ärendenummer: RS 2025/1615

Paragraf föregående instans: AU § 233

Regionstyrelsens beslut

- Förslaget att återuppta måltidsproduktion i Hemse vårdcentrums lokaler godkänns.
- Regionstyrelsen beslutar att 6 miljoner avsätts för iordningsställande av Hemse vårdcentrums produktionskök. Detta inom ramen för regionstyrelseförvaltningens investeringspott för köksrenoveringar.

Sammanfattning

Efterfrågan av måltider till socialförvaltningen har ökat de senaste åren till följd av den demografiska utvecklingen och förväntas fortsätta öka framöver. Produktionsökningen kan inte längre hanteras inom förvaltningens befintliga struktur. Ett iordningsställande av Hemse vårdcentrums produktionskök bedöms som bästa lösningen i väntan på ett nytt större kök, för att säkerställa fortsatt måltidsproduktion inom Region Gotland. Återupptagande av måltidsproduktion på Hemse vårdcentrum har utretts med hänsyn till bemanning, transport, kvalitet, arbetsmiljö, ekonomi/produktionseffektivitet och beredskap. Investeringen bidrar till en flexibel och kostnadseffektiv måltidsverksamhet och möjliggör lagerutrymme till beredskap. Den långsiktiga inriktningen är nybyggnation av ett större kök för varm och kyld mat vilket kan finnas på plats om 7-10 år.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelsen 2016-06-02, RS § 123

Regionfullmäktige 2024-11-18, RF § 169

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-08-27

Skickas till

Regionstyrelsen

Tekniska nämnden

RS § 385 Klimatneutrala Gotland som del av Viable cities 2025-2027

Ärendenummer: RS 2025/1241

Paragraf föregående instans: AU § 234

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

Gotland antogs i december 2024 som en av 48 kommuner i innovationsprogrammet *Viable Cities* med missionen om *Klimatneutrala städer – med ett gott liv för alla inom planetens gränser*. Inom ramen för programmet har *Klimatneutrala Gotland* etablerats som en lokal samverkansplattform för att påskynda klimatomställningen. Ett centralt verktyg i detta arbete är *Klimatkontrakt 2025/2026*, som konkretiserar respektive kommuns åtaganden kopplat till klimatomställning med syfte att tydliggöra planerade insatser och prioriteringar.

Klimatkontraktet innehåller tre obligatoriska åtaganden som kommunerna, genom att vara en del av *Viable Cities*, åtar sig att prioritera: 1. Styrning och ledning – *vi stärker vår förmåga och skapar mandat för att leda klimatomställningen*; 2. Klimatberäkningar – *vi arbetar på nya sätt med klimatberäkningar för bättre beslut, uppföljning och investeringar*; 3. Klimatinvesteringar – *vi omriktar och mobiliserar resurser för att finansiera klimatomställningen tillsammans*. Därtill finns det sju frivilliga åtaganden att lyfta in i klimatkontraktet för att stärka omställningsarbetet ytterligare. Utöver kommunernas åtaganden omfattar *Klimatkontrakt 2025/2026* även insatser från sex statliga myndigheter samt *Viable Cities*, som genom finansiering, kunskapsstöd, regelutveckling och samordning ska stödja kommunernas klimatomställning.

I *Klimatkontrakt 2025/2026* kan Gotland, likt övriga deltagande kommuner, ange vilka av de frivilliga åtaganden som ska prioriteras under det kommande året. Förvaltningen bedömer att åtagandena kopplade till medborgarengagemang, upphandling och inköp samt kommunikation är särskilt viktiga att lyfta, då de utgör grundläggande förutsättningar för att skapa delaktighet, förståelse och drivkraft i klimatomställningen – både hos medborgare, näringsliv och inom Region Gotland.

Klimatkontraktet är inte ett juridiskt bindande dokument, men det har en stark politisk och strategisk betydelse. Det fungerar som en gemensam viljeyttring och ett verktyg för att mobilisera resurser, skapa samsyn och driva på omställningen i riktning mot klimatneutralitet och ett gott liv för alla.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att Gotlands deltagande i *Viable Cities* mission för klimatneutrala städer utgör ett strategiskt viktigt initiativ för att påskynda klimatomställningen på ön. Genom att delta i det nationella samarbetet stärks Gotlands möjligheter att ta del av kunskap, metoder och resurser som kan bidra till att uppnå målen i den regionala utvecklingsstrategin *Vårt Gotland 2040*.

Klimatneutrala Gotlands insatser bedöms även vara i linje Region Gotlands koncerngemensamma mål och prioriteringar, särskilt vad gäller att främja en skyndsam energi – och klimatomställning. Därtill bidrar insatserna, som kommer att genomföras inom ramen för *Klimatneutrala Gotland*, till att främja den genomsnittliga minskningen av koldioxidutsläpp med 15 % per år.

Klimatkontrakt 2025/2026 utgör ett viktigt strategiskt verktyg i detta arbete och bidrar till att tydliggöra prioriteringar, mobilisera resurser och skapa samsyn kring klimatomställningen. En framgångsrik klimatomställning förutsätter en ökad förståelse för omställningens nödvändighet samt en vilja att bidra till förändringen. Det är därför avgörande att skapa förankring, delaktighet och engagemang hos medborgare och näringsliv, såväl som politiker och tjänstepersoner, i omställningsprocessen.

Mot denna bakgrund bedömer förvaltningen de gemensamma frivilliga åtagandena avseende *Medborgarengagemang (9)*, *Upphandling och inköp (6)* och *Kommunikation (10)* som särskilt angeläget att prioritera i det fortsatta arbetet med *Klimatneutrala Gotland* under kommande period.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår regionstyrelsen att ta emot informationen.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-07-01

RS § 386

Föreläggande om yttrande till mark- och miljööverdomstolen, Lärbro St Vikers 1:94

Ärendenummer: RS 2022/1816

Paragraf föregående instans: AU § 235

Regionstyrelsens beslut

- Region Gotlands yttrande över Nordkalks bemötande av bl.a. Region Gotlands villkorsöverklagande godkänns och inges via ombudets försorg till Svea hovrätt, Mark- och miljööverdomstolen.

Jäv

Lina Runander (M) och Stefan Hollmark, regiondirektör, anmäler jäv och deltar inte i handläggningen av ärendet.

Sammanfattning

Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen meddelande den 23 december 2024 dom, i vilken tillstånd lämnades till Nordkalk AB angående fortsatt och utökad täktverksamhet inom fastigheten Lärbro Stora Vikers 1:94. Mark- och miljödomstolen valde i tillståndsdomen att inte beakta Region Gotlands krav på ett villkor om att bolaget skulle ges ansvar för framtida vattenbrist vid enskilda brunnar inom och utanför påverkansområdet för de fall då det inte är uppenbart att det saknas samband mellan den tillståndsgivna vattenverksamheten och vattenbristen. Med anledning därav överklagade Region Gotland den 13 januari 2025 domen i denna del. Nu har Nordkalk yttrat sig till domstolen och bemött Region Gotlands överklagande liksom övriga överklaganden. Region Gotland har av domstolen förelagts att senast den 20 augusti lämna ett skriftligt yttrande rörande den aktuella frågan. Region Gotlands juridiska ombud vid Åberg & Co har lämnat in en begäran om anstånd till den 1 oktober och domstolen har beviljat denna.

Det yttrande som har tagits fram innebär att Region Gotland vidhåller sitt tidigare överklagande (regionstyrelsen 2025-01-29, § 14) och yrkar således på att lämnat tillstånd ska kompletteras med villkor rörande bolagets ansvar för påverkan på enskilda brunnar. Det finns emellertid skäl att göra en mindre justering av det yrkade villkoret när det gäller den geografiska avgränsningen, innebärande att privata brunnar utanför påverkansområdet inte ska ingå.

Anledningen till denna justering är att mark- och miljödomstolen vid prövningen av Heidelbergs verksamhet i Slite, i domen den 7 maj 2025, mål nr M 9227-23, fastställde ett motsvarande villkor med den justeringen att bolagets åtagande avser enskilda brunnar inom påverkansområdet och inte utanför. Region Gotland valde att inte överklaga domen i denna del. Region Gotland accepterade således att åtagandet gäller bara de enskilda brunnar som finns inom påverkansområdet. Eftersom mark- och miljödomstolen i Heidelberg-domen klargjort att ett sådant här villkor erfordras är det för prövningen vid

Mark- och miljööverdomstolen viktigt att påtala mark- och miljödomstolens bedömning. I linje med det så bör Region Gotlands yrkande i förevarande mål justeras till det som beslutades i Heidelberg-målet och vilken utformning Region Gotland accepterade. Mot bakgrund av detta anser regionstyrelseförvaltningen att det är rimligt att justera tidigare yrkande till följande:

"Om det under tillståndstiden uppstår akut vattenbrist i enskild bergborrad brunn inom eller utanför det redovisade påverkansområdet, för tillgodoseende av fastighetens behov av vatten för hushåll, djurhållning eller näringsverksamhet – med undantag av vatten för bevattningsändamål – ska Nordkalk AB efter begäran ordna provisoriskt tillhandahållande av vatten för det aktuella ändamålet till dess permanent vattenförsörjning kan ordnas av bolaget. Skyldigheten gäller inte om det uppenbart saknas samband mellan den tillståndsgivna vattenverksamheten och vattenbristen."

Bedömning

Region Gotland har av domstolen förelagts att inkomma med ett yttrande i ärendet. Upprättat yttrande innebär att Region Gotland i princip vidhåller tidigare ståndpunkt gällande att bolaget ska ges ansvar för att åtgärda påverkan på privata brunnar, men justerar yrkandet till att endast omfatta privata brunnar inom det utpekade påverkansområdet. Bilagt yttrande ska vara domstolen tillhanda senast den 1 oktober och det är därför nödvändigt med omedelbar justering av regionstyrelsens beslut.

Ärendets behandling under mötet

Lina Runander (M) och Stefan Hollmark anmäler jäv och deltar inte i handläggningen av ärendet.

Ärendet föredras av Anders Lindholm och Malena Bendelin, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen.

Saga Carlgren (V) yrkar med instämmande av Micke Seid (MP) att vidhålla Region Gotlands ursprungliga villkorsformulering, det vill säga: "Om det under tillståndstiden uppstår akut vattenbrist i enskild bergborrad brunn inom, eller utanför, det redovisade påverkansområdet, för tillgodoseende av fastighetens behov av vatten för hushåll, djurhållning eller näringsverksamhet – med undantag av vatten för bevattningsändamål – ska Nordkalk AB efter begäran ordna provisoriskt tillhandahållande av vatten för det aktuella ändamålet till dess permanent vattenförsörjning kan ordnas av bolaget. Skyldigheten gäller inte om det uppenbart saknas samband mellan den tillståndsgivna vattenverksamheten och vattenbristen."

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och Saga Carlgrens yrkande och finner att arbetsutskottets förslag vinner bifall.

Protokollsanteckning:

Saga Carlgren (V) och Micke Seid (MP) anmäler protokollsanteckning:
Skyddet för enskilda med egen brunn behöver förstärkas i förhållande till Nordkalk och andra stora aktörer i stenindustrin. Villkoret som det formulerats tidigare av Region Gotland har som ambition att göra det. Vänsterpartiet anser att det är Region Gotlands uppgift att så långt det är möjligt föra medborgarnas talan i förhållande till Nordkalk i detta ärende.

Beslutsunderlag

Föreläggande, Svea hovrätt, Mark- och miljööverdomstolen, 2025-06-30
Överklagande av tillstånd, Karin Hernvall advokatfirman Åberg & Co, utkast 2025-08-20
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2025-08-28

Skickas till

Tekniska nämnden
Miljö- och byggnämnden

RS § 387

Remiss. Arlanda – en viktig port för det svenska välståndet (SOU 2025:67)

Ärendenummer: RS 2025/1406

Paragraf föregående instans: AU § 236

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen överlämnar bifogat förslag till yttrande till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

Sammanfattning

Regeringen tillsatte den 20 december 2023 en särskild utredare för att identifiera och föreslå åtgärder som på kort och lång sikt kan öka kapaciteten och förbättra tillgängligheten till och från Arlanda flygplats (*dir. 2023:178*). Utredningen pågick under perioden 8 januari 2024 till 31 maj 2025 och har gått under namnet Arlandasamordningen. Utredningen är ute på remiss till den 17 oktober 2025 och Region Gotland svarar både enskilt och inom ramen för Mälardalsrådets storregionala transportpolitiska samarbete "*En Bättre Sits*".

Arlandasamordningen har haft i uppdrag att föra dialog med berörda aktörer i syfte att identifiera och föreslå åtgärder som kan öka kapaciteten samt förbättra tillgängligheten till och från Arlanda flygplats. Utredningsarbetet har bland annat utgått från de transport-, miljö-, klimat-, närings- och totalförsvarspolitiska målen och perspektiven.

En central del av utredningen handlar om åtgärdsförslag för att ta sig snabbare och lättare till Arlanda flygplats. Utredaren lämnar förslag på åtgärder inom luftfarten och vid Arlanda flygplats, inom väg- och järnvägssystemet, utifrån ett totalförsvarsperspektiv, ur ett godsperspektiv, kopplat till omställningsbehov och utifrån ett trafikslagsövergripande perspektiv. I regionstyrelseförvaltningens förslag till yttrande berörs tre förslag eller bedömningar särskilt:

- Utredaren föreslår att förutsättningarna för trafikering på Arlandabanan bör förändras.
- Utredaren lyfter flygsektorns behov av omställning till fossilfrihet.
- Utredaren föreslår att regeringen bör peka ut samhällsviktiga inrikes flyglinjer för allmän trafikplikt där rimliga transportalternativ saknas om den kommersiella flygtrafiken upphör eller kraftigt reduceras, exempelvis linjen Stockholm–Visby.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att utredarens övergripande syfte och ansats, att förbättra möjligheten att smidigt ta sig till och från Arlanda flygplats, gynnar Gotland och är i linje med målet i Vårt Gotland 2040 om God tillgänglighet och hållbara kommunikationer.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att utredarens övergripande syfte och ansats, att förbättra möjligheten att smidigt ta sig till och från Arlanda flygplats, gynnar Gotland och är i linje med målet i Vårt Gotland 2040 om God tillgänglighet och hållbara kommunikationer. Ett förslag lyfter tillgängligheten till Gotland specifikt: att regeringen bör peka ut samhällsviktiga inrikes flyglinjer för allmän trafikplikt där rimliga transportalternativ saknas om den kommersiella flygtrafiken upphör eller kraftigt reduceras. Region Gotland har två gånger tidigare ställt sig bakom det förslaget (RS 2022-10-26, § 326; RS 2023-04-26, § 126).

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningen förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Remiss. Arlanda – en viktig port för det svenska välståndet (SOU 2025:67).
Landsbygds- och infrastrukturdepartementet inkom 2025-06-17
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-08-22
Regionstyrelseförvaltningens förslag till yttrande

Skickas till

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

RS § 388

Remiss. Naturvårdsverkets förslag till förordning om elbilspremie i rapporten med underlag till Sveriges sociala klimatplan

Ärendenummer: RS 2025/1455

Paragraf föregående instans: AU § 237

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar att godkänna upprättat förslag till yttrande och lämnar det till Klimat- och näringslivsdepartementet som sitt eget.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Naturvårdsverket har fått i uppdrag att bistå regeringen genom att ta fram underlag till den sociala klimatplan som regeringen ska lämna till EU-kommissionen i enlighet med EU-förordning om inrättandet av den sociala klimatfonden.

Den svenska planen omfattar sammanlagt 5,8 miljarder kronor, varav 80 procent kommer från unionens sociala klimatfond. Den nya elbilspremien är ett initiativ för att mildra hushållens ökade kostnader till följd av EU:s nya utsläppshandelssystem (ETS 2) och för att underlätta övergången till elbilar, särskilt för låg- och medelinkomsttagare på landsbygden.

Inom ramen för uppdraget ska Naturvårdsverket bland annat ta fram ett förslag på utformning av en riktad elbilspremie och etablera de system som behövs för att kunna ta emot ansökningar om stöd. I Region Gotlands förslag till remissvar betonas vikten av att uppdraget tar hänsyn till grupperna med allra lägst inkomst, gärna med de föreslagna åtgärderna. Utan dessa bedömer Region Gotland att premien riskerar att främst nå de hushåll som ändå har möjlighet att kunna investera i en elbil.

Bedömning

Region Gotland välkomnar synsättet att särskilt rikta stödet till hushåll i områden som är både ekonomiskt svaga och svaga i form av utbud av kollektivtrafik. Region Gotland dock samtidigt betona vikten av att modellen blir tillräckligt träffsäker för att faktiskt bidra till en omställning. Naturvårdsverkets premie på 54 000 kronor kan utgöra en viktig stimulans, men för att nå de allra mest ekonomiskt utsatta hushållen, där de med absolut lägst inkomst inte kan få lån för bilköp, är det särskilt viktigt att stödet utformas så att det verkligen når dessa hushåll.

För att förebygga att dessa hushåll helt hamnar utanför omställningen har Region Gotland två förslag. Det ena förslaget är ett klumpsumme-stöd som

kan användas direkt vid köpet av en begagnad elbil, alternativt möjlighet till låneunderlättande åtgärder. En sådan åtgärd kan vara att premien utbetalas direkt till långivaren som säkerhet för en del av lånet (upp till 100 000 kr) eller att hushållet får ett preliminärt beslut om beviljad premie som kan användas som garantihandling gentemot banken. Detta förslag gör premien till ett stöd även för dem med svagast ekonomi, och möjliggör för fler att byta från fossilbil till elbil. För att undvika spekulation och vidareförsäljning kan premien knytas till ett krav på att fordonet behålls i minst tre år.

Det andra förslaget är möjligheten att även inkludera laddare i stödet. Ett elbilsköp innebär i praktiken ofta behov av ladd-infrastruktur hemma. För låginkomsthushåll blir kostnaden för laddbox + installation (10 000–20 000 kr) ett avgörande hinder. Om premien kan användas för del-finansiering av laddare och installation ökar förutsättningarna även för de hushåll på Gotland som saknar publika ladd-möjligheter i närområdet.

Utan åtgärder som de ovan bedömer Region Gotland att premien trots allt riskerar att främst nå de hushåll som redan ändå är nära att kunna investera i en elbil.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Remiss. Klimat- och näringslivsdepartementet inkom 2025-06-30
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-08-28

RS § 389

Remiss. Granskning av förslag till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen

Ärendenummer: RS 2025/1368

Paragraf föregående instans: AU § 238

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar att överlämna förslag till yttrande till Region Stockholm.

Sammanfattning

Region Stockholm har skickat ut granskningshandling av förslaget till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen, RUFS 2060, på remiss. Granskningshandlingen är ett resultat av en samrådsprocess som avslutades med en skriftlig samrådsremiss förra året. Region Gotland svarade på remissen 2024-09-05, RS § 267.

Region Stockholms regionala utvecklingsplan är både en regional utvecklingsstrategi (RUS), enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar (SFS 2010:630) och en regionplan enligt plan- och bygglagen (SFS 2010:900).

Planen är vägledande och står för regional samordning i frågor som gäller mark- och vattenanvändning respektive lokalisering av bebyggelse som har betydelse för regionens fortsatta utveckling. Den fungerar också som en gemensam plattform för samverkan med de omkringliggande regionerna i östra Mellansverige (ÖMS) och är en utgångspunkt i både den statliga och den regionala planeringen av transportinfrastruktur.

I samrådsremissen uppmärksammade Region Gotland att infrastrukturens sambanden mellan Stockholms län och Gotlands län inte fanns utpekade vare sig i text eller på karta. Region Stockholm har i granskningsversionen hörsammat denna synpunkt till del genom att tydliggöra kopplingen i kartorna.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att Region Gotland enbart ska lämna synpunkter avseende det som handlar om de funktionella sambanden mellan våra regioner.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningen förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Remiss - Granskning av förslag till ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen, RS 2025-0095. Region Stockholm inkom 2025-06-09

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-08-11
Regionstyrelseförvaltningens förslag till yttrande

Skickas till

Svaret expedieras via länken nedan eller via e-post till
registrator.rlk@regionstockholm.se i både word- och pdf-format. Ange
diarienummer RS 2025-0095.

Lämna synpunkter på granskningsförslaget till ny regional utvecklingsplan för
Stockholmsregionen - Region Stockholm.

RS § 390

Remiss. Ökad tydlighet, stärkt samverkan (SVESAM) SOU 2025:85

Ärendenummer: RS 2025/1465

Paragraf föregående instans: AU § 239

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar att godkänna upprättat förslag till yttrande och lämnar det till Landsbygds- och Infrastrukturdepartementet som sitt eget.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Regeringen beslutade den 11 juli 2024 att ge en särskild utredare i uppdrag att lämna förslag på hur den framtida regionala utvecklingspolitiken och landsbygdspolitiken ska inriktas och utformas (dir. 2024:69). Utredningen presenterade den 30 juni 2025 ett delbetänkande.

I sitt remissvar betonar Region Gotland vikten av att utredningen tar fasta på principerna om territoriell sammanhållning, platsbaserad samordning och lokal förankring, i linje med EU-fördragets artikel 174. Som Sveriges enda ö-region lyfter Region Gotland fram de specifika utmaningar som öar möter, såsom logistiska och kostnadsrelaterade hinder i transporter, demografisk nedgång och sårbarhet för yttre chocker.

Region Gotland understryker att regional utveckling och landsbygdsutveckling bör vara jämbördiga politikområden och stödjer utredningens arbete med platsbaserade insatser. Regionen erbjuder att bidra med kunskaper från EU-projektet *"Öars hållbara utveckling och reformdesign"* och efterlyser en analys av hur olika geografier, särskilt öar, kan ges bättre förutsättningar. Utredningen bör även klargöra hur samverkan mellan aktörer kan stärkas och hur EU:s strategier kan integreras i den svenska politiken.

Utredningen ska slutredovisa sitt arbete till regeringen den 1 juni 2026.

Bedömning

I betänkandet redovisas grundläggande förutsättningar för att en ny politik som tar tillvara hela Sveriges förmåga att bidra till utveckling och välbefinnande ska bli effektiv. Utredningen lämnar även ett förslag om tydligare regler om regionernas samråd med civilsamhället. Utredningen lyfter fram att tydlighet i politikens mål, ansvar och styrning liksom former för effektiv samverkan är grunderna för att skapa en politik där potentialen för hållbar tillväxt och utveckling i alla delar av Sverige tas till vara. De lyfter även särskilt landsbygders möjligheter att bidra i samhällsutvecklingen.

Att avge ett yttrande över delbetänkandet är en möjlighet för Region Gotland att påverka utformningen av utredningens slutbetänkande. Det är så mycket viktigare eftersom den nuvarande regionala utvecklingspolitiken fick sin utformning i slutet av 1990-talet. Även om de flesta utvecklingsfrågor är desamma som för 25 år sedan, har förutsättningarna förändrats ekonomiskt, demografiskt, geopolitiskt, ekosystemmässigt och klimat- och energiförsörjningsmässigt. Inte minst har EU-samarbetet fördjupats. EU-nivån berör idag fler områden, genom bland annat mjuk styrning i form av strategier, och överenskommelser inom klimatarbetet, vilket får genomslag i genomförande regionalt och lokalt av den regionala utvecklingspolitiken och landsbygdspolitiken.

I förslaget till yttrande, instämmer förvaltningen i utredningens bedömningar av och inriktning för det fortsatta utredningsarbetets fördjupningar. Förslaget till yttrande betonar det som är unikt för Gotland, nämligen det geografiska läget, och vikten av att en sammanhållen territoriell politik omfattar båda politikområdena jämnt. Förslaget till yttrande understryker vikten av att en sådan politik bygger på principerna om territoriell sammanhållning, platsbaserad samordning och lokal förankring, i linje med EU-fördragets artikel 174.

Inför utredningens slutbetänkande, finns möjligheter för Region Gotland att dela kunskaper med utredningen kring ö-lägesfaktorer.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningen förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-08-25

Region Gotlands yttrande 2025-08-25

Länk till delbetänkandet:

<https://www.regeringen.se/contentassets/4e8ab7fed0954243b9adec7ebe053e5e/okad-tydlighet-starkt-samverkan--forutsattningar-for-framtidens-utvecklingspolitik-sou-202585.pdf>

Skickas till

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

RS § 391 Remiss av betänkandet Stärkt insyn i politiska processer

Ärendenummer: RS 2025/1326

Paragraf föregående instans: AU § 240

Regionstyrelsens beslut

- Region Gotland överlämnar sitt yttrande gällande Stärkt insyn i politiska processer (SOU 2025:52) till justitiedepartementet.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Justitiedepartementets betänkande *Stärkt insyn i politiska processer* (SOU 2025:52) har skickats på remiss. För att hinna med handläggning och politisk beredning har Region Gotland fått anstånd att lämna in sitt yttrande till den 30 september.

Betänkandet med tillhörande lagförslag är resultatet av 2023 års insynskommittés arbete med att stärka öppenheten i politiska beslutsprocesser. Utredningen betonar att politisk påverkan är en legitim del av demokratin, men att denna påverkan bör ske öppet för att stärka allmänhetens förtroende. För att uppnå detta föreslås flera lagändringar och nya regler.

Ett centralt förslag är att införa ett förbud mot anonyma bidrag till politiska partier. Om ett bidrag ges via mellanhand ska den ursprungliga givaren redovisas. Partier som misstänker försök att kringgå reglerna ska själva utreda detta och avstå från bidrag vid osäkerhet. Dessutom föreslås ett förbud mot utländska bidrag samt krav på redovisning av partiets kostnader, tillgångar och skulder. Förslagen innebär en ändring i *lagen (2018:90) om insyn i finansiering av partier*.

Betänkandet föreslår ett register för påverkanskommunikation (lobbying), som ska administreras av Kammarkollegiet. Juridiska personer och näringsidkare som bedriver sådan verksamhet måste registrera sig och rapportera tre gånger per år om vilka kontakter de haft med beslutsfattare, ämnen som diskuterats och kontaktens omfattning. Betänkandet föreslår att detta införs genom en ny lag vid namnet *lag om insyn i kommunikation med syfte att påverka politiska beslut*.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att Region Gotland i allt väsentligt ska tillstyrka föreslagna ändringar samt ny lagstiftning. Förslagen bedöms svara upp mot utredningens uppdrag och syfte om att skapa en bättre insyn i hur politiska beslutsprocesser på riksplanet påverkas av utomstående intressenter.

Regionstyrelseförvaltningen anser att det behövs förtydliganden rörande § 4, punkt 2 i den föreslagna nya *lagen om insyn i kommunikation med syfte att påverka politiska beslut*. Regleringen gäller undantag från registrering hos

Kammarkollegiet om påverkanskommunikationen gentemot beslutsfattare görs inom ramen för myndighetens eller det offentliga organets uppdrag.

Regionstyrelseförvaltningen anser att skrivningen kan medföra svåra bedömningar om en myndighet eller ett annat offentligt organ genomför påverkanskommunikation inom ramen för sitt uppdrag eller inte. Det medför svårigheter i bedömning om myndigheter, regioner och kommuner ska registrera sig och redovisa påverkanskommunikation till Kammarkollegiet.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att Region Gotland i allt väsentligt ska tillstyrka lagförslagen. Förslagen bedöms svara upp mot utredningens uppdrag och syfte om att skapa en bättre insyn i hur politiska beslutsprocesser på rikoplanet påverkas av utomstående intressenter.

Konsekvenserna för Region Gotlands verksamheter bedöms som minimala då föreslagen lag och lagändringar inte inkluderar påverkanskommunikation (lobbyism) som riktar sig till politiska beslutsfattare i regioner och kommuner.

Regionstyrelseförvaltningen anser att det behövs förtydliganden rörande § 4, punkt 2 i den föreslagna nya *lagen om insyn i kommunikation med syfte att påverka politiska beslut*. Regleringen gäller undantag från registrering hos Kammarkollegiet om påverkanskommunikationen gentemot beslutsfattare görs inom ramen för myndighetens eller det offentliga organets uppdrag.

Regionstyrelseförvaltningen anser att skrivningen kan medföra svåra bedömningar om en myndighet eller ett annat offentligt organ genomför påverkanskommunikation inom ramen för sitt uppdrag eller inte. Det medför svårigheter i bedömning om myndigheter, regioner och kommuner ska registrera sig och redovisa påverkanskommunikation till Kammarkollegiet.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningen förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Remiss. Justitiedepartementet, inkom 2025-05-26
Regionstyrelseförvaltningen tjänsteskrivelse 2025-08-28
Regionstyrelsens yttrande daterad 2025-08-28

Skickas till

Justitiedepartementet

RS § 392

Mål och riktlinjer Region Gotlands konstsamling

Ärendenummer: RS 2024/2162

Paragraf föregående instans: KFB § 31

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen antar dokumentet "Mål och riktlinjer Region Gotlands konstsamling" att gälla från 2025-11-01.

Sammanfattning

Region Gotlands konstsamling omfattar cirka 5800 konstverk i olika tekniker. Konsten finns på centrala platser i vår livsmiljö, till exempel på gator och torg, i skolor, i vårdmiljöer och på arbetsplatser. Konsten bidrar till identitetsskapande av rum och fungerar som landmärke och inspiration i samhällslivet.

Region Gotland har ägaransvar och det övergripande processansvaret för att förvalta och tillgängliggöra regionens konstsamling. Processen drivs genom kultur- och fritidsavdelningen inom regionstyrelseförvaltningen.

För att kvalitetssäkra hanteringen av konstsamlingen, har dokumentet "*Mål och riktlinjer Region Gotlands konstsamling*" tagits fram för politiskt beslut.

Dokumentet är ett komplement till dokumentet "*Mål och riktlinjer för konstnärlig gestaltning vid uppförande av offentliga byggnader och anläggningar inom Region Gotland*" som beskriver hanteringen inom enprocentsregeln.

Vidare har regionstyrelseförvaltningen tagit fram rutinbeskrivningar för båda dessa dokument, som en del i kvalitetssäkringen. Dessa ska inte beslutas, men bifogas i ärendet för kännedom och en ökad förståelse för hanteringen.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att dokumentet "Mål och riktlinjer Region Gotlands konstsamling" antas för att gälla från 2025-11-01.

Bedömning

Bedömningen är att dokumentet tar hänsyn till gällande lagar på området (se rubrik 2.3) och tar hänsyn till barn och ungas rätt till konst och konstupplevelser samt inkluderar jämställdhetsperspektivet.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att dokumentet tar hänsyn till gällande lagar på området.

2. Ekonomiskt perspektiv

Ej aktuellt.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att dokumentet tar hänsyn till barn och ungas rätt till konst och konstupplevelser.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att dokumentet tar hänsyn till jämställdhetsperspektivet.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Ej aktuellt.

6. Klimat och miljöperspektiv

Ej aktuellt.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Paola Ciliberto, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Dokumentet "Mål och riktlinjer Region Gotlands konstsamling"

Rutinbeskrivning hantering av offentlig konst

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-08-27

RS § 393 Organisation för dans och cirkus inom kultursamverkansmodellen

Ärendenummer: RS 2025/1284

Paragraf föregående instans: KFB § 32

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar att tillskapa resurscentret Dans och cirkus på Gotland inom Region Gotland och kultursamverkansmodellen.

Sammanfattning

Genom Kulturplan 2025-2028 uppdrogs regionstyrelseförvaltningen att se över och omarbeta infrastrukturen för dans inom Kultursamverkansmodellen och skapa strukturer för flernivåsamverkan. I januari startade en process för detta arbete med målet att presentera ett förslag med resurssättning.

För att inkludera gränsöverskridande uttryck och för att bättre kunna möta Gotlands lokala förutsättningar har cirkusområdet inkluderats i arbetet med att föreslå en organisering för dansområdet. Arbetet har genomförts i dialog med berörda aktörer och organisationer.

Förslaget är att Region Gotland tillskapar resurscentret Dans och cirkus på Gotland inom den regionala organisationen, i likhet med Film på Gotland och Konst och form på Gotland. Dans och cirkus på Gotland ska verka för att främja dans- och cirkusområdet, stötta befintliga och nya aktörers verksamhet på Gotland, stärka konstnärlig utveckling och möjliggöra publikmöten inom dessa områden på Gotland.

I ett första steg samlas befintliga medel för länsdansuppdraget inom kultursamverkansmodellen samt statliga förstärkningar för dansområdet, totalt 500 000 kr, som start för Dans och cirkus på Gotlands verksamhetsmedel. Statliga medel om 500 000 kr söks för första gången för verksamhetsåret 2026. Inom processen för mål och budget äskas därefter inför 2027 ytterligare regionala medel, 500 000 kr, för verksamhetens utveckling.

Regionstyrelseförvaltningen anser att införandet av ett resurscenter för dans och cirkus är en viktig insats för kulturlivets utveckling i linje med flera av Region Gotlands mål. Ett resurscenter stärker fria professionella aktörer såväl inom dessa områden som inom andra konst- och kulturområden. Det är även en satsning på barns, ungas och unga vuxnas välbefinnande, skapande, identitetsbyggande och tillhörighet. En trygg organisering och finansiering för ett resurscenter innebär också möjlighet att förstärka satsningar på hälsa genom hela livet. Dans och cirkus ordlösa uttryck i kombination med Gotlands ö-läge ger intressanta möjligheter för samarbeten runt Östersjön och vidare i världen.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen anser att införandet av ett resurscenter för dans och cirkus är en viktig insats för kulturlivets utveckling i linje med flera av Region Gotlands mål.

Att stärka dans- och cirkusområdet är att stärka fria professionella aktörer inom flera konst- och kulturområden och bidrar till en mångfald av uttryck. Det är även en satsning på barns, ungas och unga vuxnas välbefinnande, skapande, identitetsbyggande och tillhörighet. En trygg organisering och finansiering för ett resurscenter innebär också möjlighet att förstärka satsningar på hälsa genom hela livet. Dans och cirkus ordlösa uttryck i kombination med Gotlands ö-läge ger intressanta möjligheter för samarbeten runt Östersjön och vidare i världen.

Insatsen går i linje med:

- **Kulturplan 2025-2028:**

Mål 1: Strukturellt svaga områden stärks.

Mål 2: Fler verksamhetsanpassade lokaler är tillgängliga.

Mål 3: Stärkta förutsättningar för konstnärligt skapande, hög kvalitet och professionell utveckling.

Mål 4: Fler barn, unga och unga vuxna på Gotland deltar i och skapar kultur.

Mål 5: Nya grupper nås av och engageras i kulturlivet.

Mål 6: Medskapande arbetssätt är etablerade.

Mål 7: Kulturens roll för demokratiutveckling stärks.

Mål 9: Företag inom kulturella och kreativa branscher har goda möjligheter att utvecklas.

- **Vårt Gotland 2040:**

Övergripande målen: *Gotland är ett tryggt och inkluderande samhälle med livskvalitet för alla samt Gotland är en nytänkande tillväxtregion med utvecklingskraft.*

Effektmål: 1 En god, jämlik och jämställd hälsa.

2 En trygg och attraktiv livsmiljö med goda uppväxtvillkor.

10 God konkurrenskraft och tillväxt i näringslivet.

- **Genomförandeprogrammet kraftsamling för hälsa och ett hållbart Gotland.**

- **Handlingsplan för kulturella och kreativa branscher 2025-2028.**

- **Regionfullmäktiges prioriteringar:**

Ett hållbart växande Gotland.

Hälsofrämjande arbete och utveckla tidiga förebyggande insatser.

Regionfullmäktiges mål 2025:

Öka andelen barn och unga (0-18 år) som upplever kultur årligen och med totalt 10 % under perioden 2024-2027.

Andelen barn och unga, personer med funktionsnedsättning och personer 65 år eller äldre som rör sig minst 1 timme/dag ska öka årligen och med totalt 10 % under perioden 2024-2027.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Ej tillämpligt.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att dans- och cirkusområdet behöver prioriteras. Med hänsyn till Regionen Gotlands ekonomiska läge föreslås införandet ske i flera steg. Det första steget, det vill säga beslutet att införa resurscentret Dans och cirkus på Gotland sker inom ram. Därefter kommer ytterligare regionala medel att äskas från 2027, vilket blir en fråga för budgetberedningen att ta ställning till.

Att medlen flyttas från Länsteatern bedöms inte påverka Länsteaterns verksamhet negativt. Samverkan med Länsteatern och övriga regionala kulturinstitutioner säkerställs genom de överenskommelser som skrivs vid fördelning av medel för kultursamverkansmodellen.

Bedömningen är att förslaget innebär att resurserna för dansområdet kan nyttjas mer effektivt. Ett kommande äskande om ett tillskott av regionala medel, 500 000 kr, möjliggör verksamhetens utveckling. En trygg organisering och finansiering för ett resurscenter innebär också möjlighet att nå målen i de regionala planerna. Genom att dans- och cirkusområdet är gränsöverskridande och experimentellt, stärks även fria professionella aktörer inom flera konst- och kulturområden.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att införandet av resurscentret Dans och cirkus på Gotland är en satsning på barns, ungas och unga vuxnas välbefinnande, skapande, identitetsbyggande och tillhörighet. Dans- och cirkusområdet har ung publik och stor tillväxt. Sedan sociala medier gjorde sitt intåg i samhället har intresset fullständigt exploderat.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att satsningen främjar jämställdhet eftersom dans och cirkus är normbrytande och gränsöverskridande.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att förslaget innebär en möjlighet att utöka områdets representation på hela Gotland.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Rapport ”Dansområdets organisering inom kultursamverkansmodellen”,
2025-2029

Dansöversyn, daterad 2024-01-31

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-08-13

RS § 394 Framtida underhåll och behov för Slite teater

Ärendenummer: RS 2023/410

Paragraf föregående instans: KFB § 33

Regionstyrelsens beslut

- Region Gotland förvaltar Slite teater som övrigt lokalbestånd gällande lokalvård, vaktmästeri och bokning från och med 2025-10-01.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Driften av Slite teater har diskuterats länge. Lokalen har unika förutsättningar på Gotland och för att få hållbarhet i de renoveringar och investeringar i teknik som nu genomförs, krävs att det skapas goda förutsättningar för framtida drift.

Fram till nyligen har Slite biografförening tagit hand om lokalen, med ett avtal som innebär viss skötsel (städning m m) mot hyresbefrielse upp till 25 000 kr. Avtalet har sagts upp för att möjliggöra en mer jämlik och transparent hantering.

För att alla föreningar och andra hyresgäster ska ha samma tillgång till Slite teater är tanken att lokalen ska vara tillgänglig på lika villkor för alla aktörer. Lokalvård föreslås skötas som för andra regionala lokaler. Bedömning av städbehov har gjorts av teknikförvaltningen, som också har lämnat offert på arbetet. De har uppgett att de kan börja städa lokalerna i oktober 2025.

För att tekniken ska kunna användas fullt ut och hålla långsiktigt, krävs att Region Gotland tar ansvar för utrustningen. Förslaget är därför att en deltidsanställd teknisk vaktmästare anlitas med ansvar för lokalen så att utrustningen används på rätt sätt.

Slite biografförening har fast installerad teknik i lokalen, vilket krävs för deras verksamhet. Förslaget innebär att biografföreningen erbjuds ett avtal där denna teknik får vara kvar samt att föreningen får ensam tillgång till maskinistrummet kostnadsfritt. Utöver det föreslås att föreningen under 2026 får boka Slite teater kostnadsfritt upp till ett värde av 25 000 kr.

För att kunna beräkna att dessa förslag går att genomföra inom ram, har ett förslag till nya taxor tagits fram. Beslut om hyresnivåerna sker på regionstyrelsen den 19 november, i uppdatering av samtliga taxor och avgifter inom kultur- och fritidsavdelningen.

Förslaget har tagits fram i dialog med Slite biografförening, Nordret, Gotlandsmusiken med flera. Slite biografförening efter gemensamt överenskommet förslag i juni 2025 inkommit med ett motförslag i en skrivelse,

ärende RS 2025/1481 daterat 2025-07-07. Regionstyrelseförvaltningen har tagit del av synpunkten i behandlingen av ärendet.

Bedömning

Förslaget ger möjlighet till förflyttning mot målen både i Kulturplan 2025-2028 och i den regionala utvecklingsstrategin.

- God tillgänglighet i linje med mål 2 i Kulturplanen.
- Jämlika förutsättningar för alla intressenter och aktörer.
- Landsbygdsutveckling: Möjligheter för ökad social hållbarhet i Slite och norra Gotland.
- Möjligheter till utökad uthyrning.
- Långsiktig hållbarhet för lokal och teknik samt för utökad verksamhet inom Kulturenheten, t ex ungdomsverksamheten.
- Ett stöd för kulturlivets ökade kvalitet och hållbarhet, mål 3 Kulturplanen.
- Möjlighet till dialog kring kollektiv- och evenemangstrafik till Slite.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att förslaget säkerställer en mer jämlik och transparent hantering av resursen Slite teater.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att förslaget går att genomföra inom ram. En liten ekonomisk risk finns kring bokningsläget, ifall uthyrningen minskar. Risken möts genom att skapa förutsättningar för Slite biografförening att fortsätta sin verksamhet genom en subvention 2026 som övergångslösning.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att möjligheterna till kvalitativ kultur för barn i Slite ökar.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuellt.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att förslaget ger mycket goda möjligheter för ökad social hållbarhet i Slite och norra Gotland.

6. Klimat och miljöperspektiv

Ej aktuellt.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Angelica Andersson Fihn, avdelningschef och Paola Ciliberto, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen.

Fredrik Gradelius (C) yrkar med instämmande av Micke Seid (MP) att ärendet ska återremitteras för att göra en överenskommelse med den aktör som är mest aktiv i Slite teater, Slite biografförening.

Mariette Nicander (M) yrkar bifall till ärendet.

Ordförande ställer proposition på om ärendet ska avgöras i dag eller återremitteras och finner att ärendet ska avgöras idag.

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Skrivelse/synpunkt från Slite biografförening, RS 2025/1481

Rapport Drift Slite teater, daterad 2025

Bilaga. Offert Slite teater

Bilaga. Offert Slite teaterloger

Bilaga. Offert höghöjdsstad m.m.

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-08-28

Skickas till

Slite biografförening

Riksteaterföreningen Nordret

RS § 395 Ny filmstrategi på Gotland

Ärendenummer: RS 2025/1590

Paragraf föregående instans: KFB § 34

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

Filmen på Gotland har en väl representerad infrastruktur och bygger på ett rikt filmarv och långsiktiga satsningar som kräver samverkan mellan filmens olika aktörer. Sedan 2018 finns en filmstrategi på Gotland som initialt tänkt att avslutas 2023, men som förlängts till och med 2025. Under 2025 har arbetet med att följa upp strategin påbörjats för att kunna ta fram underlag till en ny. Arbetet har gjorts med huvudaktörerna inom den nuvarande strategin, Film på Gotland, Gotlands Filmfond, Gotlands folkhögskola, Kulturskolan på Gotland, Wisbygymnasiet, Guteskolan och Bergmancenter på Fårö. Sammanhållande är Film på Gotland som också samlar andra aktörer i olika nätverk och säkerställer att exempelvis visningsaktörer, filmare och lokal filmbransch också blir delaktiga.

Under våren har uppföljning och dialoger skett med den nuvarande strategins huvudaktörer. Enkäter har skickats ut till ett urval av områdets övriga aktörer. Under hösten fortsätter arbetet och en remissversion av ny strategi kommer att presenteras för regionstyrelsen i november, vartefter dialoger fortsätter för att fånga upp fler synpunkter och inspel. Ett förslag till ny strategi föreslås läggas fram i regionfullmäktige i mars 2026 och gälla till 2032.

Bedömning

Bedömningen är att framtagandet av en ny filmstrategi på Gotland är relevant och genomförbar utifrån beskrivningen ovan. En ny filmstrategi för perioden 2026-2032 med nya anpassade och prioriterade mål utifrån en snabbt föränderlig filmvärld/bransch är viktig för att upprätthålla samverkan och fortsatt främjande av filmen i gränslandet mellan konstform och som tillväxtmotor i samverkan med andra branscher.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-08-19

RS § 396 Återrapport Friluftsliv

Ärendenummer: RS 2025/656

Paragraf föregående instans: KFB § 35

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

Vandringsledsprojekten på Gotland

Under de senaste sex åren har Gotland genomfört en samlad satsning på friluftsliv och vandringsleder, som i grunden har förändrat förutsättningarna både för invånare och för öns attraktionskraft som besöksmål. Sedan 2020 har Gotland ansökt om och beviljats samtliga åtta projekt, med en sammanlagd investeringsvolym på över 17 miljoner kronor och följande resultat:

- Gotland OUT (2020–2023) – etablerade ett vandringslednätverk, införde Naturkartan och startade Friluftsvveckan.
- Regional samordning av vandringsleder (2022) – stärkte samverkan mellan aktörer, ökade kunskapen om den nationella ramen och etablerade en gemensam syn på leders betydelse.
- Regional organisering av vandringsleder (2023) – tog fram förslag om en permanent friluftssamordnare, etablerade Friluftsrådet och fördjupade samarbetet mellan Region Gotland och lokala aktörer.
- Organisation av vandringsleder 2024 – fortsatte regional samordning och hållbar förvaltning samt bidrog till infrastrukturförbättringar.
- Vandringsleder Gotland (2024, KVR) – uppgraderade 22 leder (157 km), utvecklade en gotlandsspecifik standard för informationsskyltar, satte upp 25 nya skyltar samt etablerade en kunskapsbank och manual för byggnation.
- Vandringsleder på Gotland (2024–2025, KVR) – utvecklar riktlinjer för organisering och förvaltning, främjar kunskapsutbyte samt tar fram standard för broschyrdesign och grafisk profil.
- Organisation av vandringsleder 2025 – stödjer långsiktiga samordningsinsatser genom utökning av Naturkartan, kartläggning av tillgängliga leder samt workshops om turismpaketering och tillgänglighet.
- Naturkompaniet–Naturbonus 2025 – startar september 2025, ska bygga/uppgradera fem leder på mer än 40 km, sätta upp 10 nya informationsskyltar och genomföra ledmarkering enligt Gotlands standard.

Resultaten hittills är tydliga: mer än 150 kilometer nya leder har etablerats, 27 informationsskyltar och 22 markerade leder har satts upp och fyra särskilt

tillgängliga leder har skapats för att öppna naturen för fler, även för personer med rörelsenedsättningar.

Dessutom har en standardiserad design för kartor, skyltar och broschyrer utvecklats, vilket ger Gotland ett enhetligt uttryck under varumärket *Vandra på Gotland*.

Friluftslivets betydelse

Gotland har unika natur- och kulturvärden som gör ön särskilt lämpad för vandring. Satsningar på friluftsliv stärker folkhälsan genom att motverka stillasittande och främja både fysisk och psykisk hälsa. Samtidigt är naturbaserad turism den snabbast växande sektorn inom turistnäringen. Genom att förbättra tillgänglighet och infrastruktur har Gotland lagt grunden för att utveckla en konkurrenskraftig position i denna trend.

Förutom de hälsofrämjande aspekterna har projekten tydligt kopplats till näringslivet. Genom att integrera lederna med lokala företag och tjänster längs sträckorna skapas nya möjligheter till turismpaketering, vilket stärker den lokala ekonomin och bidrar till Gotlands attraktivitet både som besöksmål och som livsmiljö.

Resultat och effekter

Den samlade satsningen har resulterat i ett omfattande lednätverk som gör Gotlands natur mer tillgänglig än någonsin. Naturkartan har uppdaterats med alla nya leder, vilket ger digital tillgång och synlighet. Ett standardiserat system för leddokumentation och vägledning har etablerats och en kostnadseffektiv modell för ledstolpar och byggmanualer har tagits fram för att underlätta framtida utbyggnad.

Arbetet har också burit frukt på ett organisatoriskt plan. Ett nätverk av mer än 30 aktörer har skapats och Region Gotland samt Länsstyrelsen bildade gemensamt ett Friluftsråd i december 2022. Denna samverkansmodell har resulterat i gemensamma förvaltningsplaner och en standard för ledutveckling som säkerställer långsiktighet.

Gotland har klättrat i den nationella Friluftskommun-rankingen under de senaste åren, men verkar nu ha planat ut, där de senaste resultaten visar på en liten nedgång. Trots detta övervägs ön som värd för Vandringsledforum 2027, vilket ytterligare stärker öns profil.

Hållbarhet och turismutveckling

En central styrka i projekten är det genuina samarbetet mellan myndigheter, lokalsamhällen och föreningar. Forskning visar att turismutveckling som drivs lokalt har större chans att bli långsiktig och hållbar, än projekt där externa aktörer styr utvecklingen. På Gotland har denna princip omsatts i praktiken,

vilket bidrar till både ägarskap och ansvarstagande hos de lokala aktörerna. Det gör satsningarna mer motståndskraftiga över tid och skapar en modell för hållbar, inkluderande och ansvarsfull turism.

Utmaningar och framtidsutsikter

Trots de stora framstegen finns det utmaningar. Den kanske mest påtagliga är finansieringen, som hittills i huvudsak baserats på tidsbegränsade projektmedel. Detta riskerar att leda till kortsiktighet och begränsar möjligheterna att anpassa sig till nya behov eller långsiktigt förvalta lederna. Stabilare finansieringsformer behövs för att säkra kontinuitet, kunskap och förtroende.

Samtidigt är utvecklingspotentialen fortsatt stor. Kommunikation och synliggörande av lederna kan förbättras, särskilt när det gäller de tillgänglighetsanpassade alternativen. Naturkartan rymmer möjligheter att berika upplevelserna genom berättande och paketering. Med etableringen av en ny nationalpark och en ny cykelplan växer antalet naturbaserade upplevelser på Gotland ytterligare.

Bedömning

Under 2024 och 2025 har fem projekt genomförts för att stärka och utveckla Gotland som vandringsregion. Organisation av vandringsleder 2024 samlade lokala och regionala aktörer för gemensamt arbete med lederna och etablerade rutiner som säkerställer att de underhålls och utvecklas på ett ansvarsfullt sätt över tid.

Vandringsleder Gotland uppgraderade 22 leder omfattande totalt 157 km, tog fram en gotlandsspecifik standard för informationsskyltar, satte upp 25 tvåspråkiga skyltar på svenska och engelska samt etablerade både en kunskapsbank för ledbebyggelse och en manual för byggnation av skyltställ.

Det längre projektet Vandringsleder på Gotland utvecklar gotlandsspecifika riktlinjer för organisering och förvaltning av leder, främjar kunskapsutbyte och tar fram en standard för broschyrdesign samt en grafisk profil för ledsystemet.

År 2025 har Organisation av vandringsleder 2025 fokuserat på att stödja långsiktig samordning genom att utöka Naturkartan i samarbete med Länsstyrelsen Gotland, kartlägga tillgängliga leder samt arrangera workshops om turismpaketering och tillgänglighet.

Från och med september 2025 kommer Naturkompaniet–Naturbonus 2025 att bygga och uppgradera fem nya leder, omfattande mer än 40 km, med 10 nya informationsskyltar och ledmarkeringar enligt Gotlands standard.

De tre avslutande projekten beräknas avslutas i december 2025. Därefter finns inga resurser för att permanenta projekten eller för att fortsätta samordningen, varken internt eller externt. De långsiktiga behoven beskrivs i tjänsteskrivelsen där medel äskas för en permanent friluftssamordnare. Det bör noteras att det

även framöver kommer att finnas statliga medel att söka från Naturvårdsverket för samordning av vandringsleder.

Kraven på regional eller kommunal medfinansiering ökar dock successivt: 2025 var kravet 30 %, men från och med 2026 höjs det till 50 %. Detta innebär att även om medel finns tillgängliga är det inte möjligt att ansöka, eftersom de resurser som krävs för att möta medfinansieringskravet inte finns tillgängliga.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Fie Broker-Bulling, projektledare, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-09-02

RS § 397

Ansökan om utökat anläggningsstöd till Wisby Ridklubb

Ärendenummer: RS 2025/1575

Paragraf föregående instans: KFB § 36

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar att avslå ansökan från Wisby Ridklubb om extra anläggningsstöd för år 2025 på 1 445 000 kronor.
- Regiondirektören får i uppdrag att inom ramen för uppdraget att utveckla ridsporten i Rävåsen fördjupa dialogen med föreningen kring ekonomi och utveckling på både kort och lång sikt.

Sammanfattning

Wisby Ridklubb har inkommit med en ansökan om extra anläggningsstöd för 2025 på totalt 1 445 000 kronor. Ansökan motiveras av omfattande och oförutsedda kostnadsökningar samt akuta investeringar i anläggningen. Klubben beskriver hur verksamheten vuxit kraftigt under de senaste åren, med ett fördubblat antal ridskolektioner per vecka mellan hösten 2023 och våren 2025, samt en aktiv satsning på inkludering och socialt arbete för barn och ungdomar, bland annat hemmasittande elever i samarbete med skolan.

Trots denna utveckling har föreningen under 2024 drabbats av flera stora ekonomiska utmaningar. Dessa inkluderar akuta brandsäkerhetsåtgärder efter inspektion, sanering av vattenskador och svartmögel, ökade kostnader för maskinleasing, kraftigt höjda priser på foder och veterinärvård, ökade personalkostnader för socialt arbete utan särskild ersättning, minskade intäkter för anläggningskort, samt behov av omfattande investeringar i underlag, avrinning och bevattningssystem.

Föreningen anger att totalkostnaden för dessa åtgärder och investeringar uppgår till 1 445 000 kronor. Wisby Ridklubb framhåller att extra stöd är avgörande för att kunna trygga verksamheten och fortsätta erbjuda ridverksamhet till rimliga priser samt behålla sitt sociala uppdrag.

Föreningen har under 2023 och 2022 redan beviljats extra verksamhetsstöd om sammanlagt 1,1 miljoner kronor, utöver det ordinarie anläggningsstödet som föreningen erhåller. De verksamhetsstöd som Region Gotland fördelar för innevarande år är redan beslutade och det finns inga ytterligare medel att söka inom ramen för dessa.

I bedömningen konstateras att Region Gotland i dagsläget inte har avsatta medel för det ändamål som ansökan avser. Från och med årsskiftet införs dock ett nytt anläggningsstöd, vilket bedöms kunna ge föreningen en ökad ersättning för driften av anläggningen. Mot denna bakgrund föreslås att ansökan avslås.

Bedömning

Ansökan från Wisby Ridklubb avser ett extra anläggningsstöd för 2025 på 1 445 000 kronor för att täcka kostnader för akuta reparationer, driftkostnadsökningar och investeringar i anläggningen.

Region Gotland har i dagsläget inte avsatta budgetmedel för att finansiera extra anläggningsstöd utöver de ordinarie verksamhets- och anläggningsstöd som redan är beslutade och fördelade. Mot bakgrund av detta saknas möjlighet att tillgodose ansökan. Föreningen har inte heller under året sökt pengar från investeringsstödpotten under ordinarie ansökningsperiod. Samarbetet med utbildnings- och arbetslivsförvaltningen gällande hemmasittare är ett lovligt projekt, men genererar inga intäkter till föreningen. Något som behöver regleras framgent.

I dialog har med föreningen har förvaltningen tidigare konstaterat att befintligt anläggningsstöd inte har utvecklats i takt med ökade kostnader. Från och med den 1 januari 2026 införs ett nytt anläggningsstöd som är utformat för att bättre kompensera föreningar för faktiska driftskostnader kopplade till anläggningar. Mot denna bakgrund föreslås att ansökan om extra anläggningsstöd för 2025 avslås.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Per Wallstedt, fritidsstrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Meit Fohlin (S) yrkar bifall till kultur- och fritidsberedningens förslag om avslag och ger följande uppdrag:

Regiondirektören får i uppdrag att inom ramen för uppdraget att utveckla ridsporten i Rävåsen fördjupa dialogen med föreningen kring ekonomi och utveckling på både kort och lång sikt.

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag med eget tilläggsyrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Ansökan inkom 2025-05-21

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-08-28

Skickas till

Wisby Ridklubb

RS § 398

Ansökan om stöd - Sparbanken Gotland Arena

Ärendenummer: RS 2025/1561

Paragraf föregående instans: KFB § 37

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar att bevilja ansökan från Roma IF om investeringsbidrag på 600 000 kronor till Sparbanken Gotland Arena.

Sammanfattning

Roma IF har inkommit med en ansökan om investeringsbidrag från Region Gotland på 600 000 kronor till projektet Sparbanken Gotland Arena i Romakloster. Arenan är en omfattande satsning på en modern och inkluderande mötesplats för idrott, motion och gemenskap, med ett brett utbud av aktiviteter för alla åldrar, från fotboll och friidrott till boule, utegym och möteslokaler.

Projektet omfattar både nybyggnation och upprustning av befintliga lokaler och ytor. Bland de genomförda och planerade insatserna finns en fullstor konstgräsplan med belysning, aktivitetsytor för spontanidrott, nytt kansli och klubbрум, miljösmarta installationer och förbättrad tillgänglighet. Anläggningen används redan av föreningsliv, skolor och allmänhet från hela Gotland och har blivit ett nav för idrott och social samvaro.

Region Gotland är positiv till satsningen och bedömer att anläggningen kommer att ge stor samhällsnytta. Däremot saknas möjligheter att bevilja det ansökta stödet. Region Gotlands investeringsstöd till idrottsanläggningar har en maxnivå på 200 000 kronor per ansökan och ansökan ska vara inlämnad senast den 28 februari. Roma IF har redan beviljats investeringsstöd om 200 000 kronor under 2025. Befintligt investeringsstöd är fördelat och inga ytterligare medel finns. Mot bakgrund av detta föreslås att ansökan avslås.

Bedömning

Roma IF har presenterat ett ambitiöst och väl genomarbetat projekt som redan visat sig ge nytta för invånare i Romakloster och på hela Gotland. Satsningen ligger väl i linje med Region Gotlands mål inom folkhälsa, barn- och ungdomsverksamhet samt hållbar utveckling. Region Gotland bedömer att projektet Sparbanken Gotland Arena är mycket positivt och delar föreningen bild av nyttan som den kan bidra med.

Trots den positiva bedömningen saknas det budgetmässiga möjligheter att bevilja det ansökta stödet på 600 000 kronor. Roma IF har redan erhållit 200 000 kronor i investeringsstöd under 2025 från Region Gotlands investeringsstödspott och några ytterligare medel finns inte att fördela. Mot denna bakgrund föreslås att ansökan avslås.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Per Wallstedt, fritidsstrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Meit Fohlin (S) yrkar med instämmande av Micke Seid (MP) bifall till Roma IF ansökan i sin helhet.

Ordförande ställ proposition på eget yrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Ansökan inkom 2025-07-29

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-08-28

Skickas till

Roma IF

RS § 399

Motion. Inför rätt att välja äldreboende

Ärendenummer: RS 2022/1498

Paragraf föregående instans: AU § 241

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Motionen anses besvarad vad gäller förslaget att införa ett system som ökar möjligheterna att välja särskilt boende och demensboende.
- Motionen avslås vad gäller förslaget att införa valfrihet enligt LOV (lagen om valfrihetssystem) på särskilda boenden.

Sammanfattning

Kristdemokraterna (KD), genom Sara Lidqvist, inkom 2022 med en motion till regionfullmäktige avseende att Region Gotland inför ett system för valfrihet gällande äldreboende/särskilt boende för äldre/demensboende, företrädesvis baserat på lagen om valfrihetssystem (LOV). Regionfullmäktige överlämnade motionen till regionstyrelsen för beredning (RF § 189) och regionstyrelseförvaltningen sände motionen till socialnämnden för besvarande via remiss. Socialförvaltningen lämnade som förslag till yttrande att avslå motionen enligt bedömningen att det inte var aktuellt att säga upp befintliga entreprenad- och ramavtal och införa LOV för särskilt boende.

Socialnämnden beslutade 20 april 2023 att återremittera ärendet till förvaltningen för att utreda alternativa sätt att uppnå ökade möjligheter att välja särskilda boenden inklusive en beaktan av landsbygdsperspektivet (SON § 69). Socialförvaltningen har berett ärendet igen och socialnämnden föreslår i sitt beslut daterat den 4 december 2024 att motionen ska avslås.

Parallellt med beredningen av motionen har nämnden infört en förändring i fördelningsprincipen för platser på särskilda boenden. Förändringen har inneburit att fler beslut om placering i särskilda boenden har kunnat verkställas och färre platser är tomma. Dessa resultat bedöms som gynnsamma både för brukare och för nämndens ekonomi, vilket också anförts i beredningen av motionen.

Enligt socialförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 12 november 2024 finns det 391 platser på boenden i egen regi och 270 brukare placerade på boenden i privat regiform. Boendena är placerade från Fårösund på norr till Burgsvik i söder.

Socialförvaltningen har utrett konsekvenser av att införa LOV för särskilt boende. Perspektiven som belysts är landsbygdsperspektivet, prognostiskt platsbehov, kundperspektivet, privata aktörer på marknaden. Därtill har en omvärldsspaning gjorts rörande driftsformer och förekomsten av valfrihet enligt LOV ser ut i övriga kommuner i Sverige.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen instämmer i socialnämndens bedömning om att motionen ska avslås. Orsakerna till bedömningen ligger bland annat i att det med nuvarande driftsformer finns det en viss valfrihet både avseende geografi och driftsform. Ett införande av LOV som valfrihetssystem bedöms som ekonomiskt osäkert där en av riskerna är att nämndens egna platser kan komma att stå tomma. Ett valfrihetssystem baserat på LOV gör det svårare att prognosticera framtida behov, och på grund av Gotlands ö-läge och population kan det vara svårt för privata aktörer att lönsamt anpassa verksamhet till särskilda målgrupper och/eller personer med visst intresse, vilket är en av de stora fördelarna i ett valfrihetssystem. Enskilda brukare skulle med största sannolikhet inte ha tillgång till ett utbud av valmöjligheter likt andra större kommuner på fastlandet, både vad gäller varierade inriktningar och geografiska placeringar.

Den omvärldsspaning som socialförvaltningen har gjort visar på en trend de senaste åren är att valfrihetssystem enligt LOV avslutas och det fattas inga beslut om införande.

Ärendets behandling under mötet

Saga Carlgren (V) yrkar med instämmande av Micke Seid (MP) avslag på motionen.

Andreas Unger (M) yrkar med stämmande av Johan Malmros (C) bifall till motionen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningen förslag och Saga Carlgrens yrkande och finner att regionstyrelseförvaltningen förslag vinner bifall.

Beslutsunderlag

Motion daterad 2022-10-20

Socialförvaltningens tjänsteskrivelser 2023-01-30, 2023-05-26, 2023-11-07, 2024-04-26, 2024-11-12

Socialnämnden 2023-04-20, 2024-12-04

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-08-08

Skickas till

Motionären

Registrator SON

RS § 400

Medborgarförslag. Fredsträd på torget Östercentrum

Ärendenummer: RS 2024/192

Paragraf föregående instans: AU § 242

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige att bifalla medborgarförslaget på så sätt att det överlämnas till tekniska nämnden för vidare hantering.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har inkommit 2024-01-16 där förslagsställaren föreslår att trädet med en bänk runt om mellan Siesta och Åhléns på Östertorg i Visby, utnämns till fredsträd och att det även sätts upp en skylt bredvid eller i gatan som belyser detta. Förslagsställaren föreslår vidare att helst av allt skulle alla träd med bänkar runt om ges statusen fredsträd. Förslagsställaren menar att vi behöver en avsatt plats för samtal om fred.

Regionstyrelseförvaltningen remitterade inledningsvis förslaget till tekniska nämnden, som återkom med besked om att frågor som rör namngivning av träd inte ligger inom nämndens uppdrag.

Därefter remitterades ärendet till miljö- och byggnämnden för inhämtande av sakkunskap i frågan. Miljö- och byggnämnden konstaterade att idén med ett fredsträd är god, men menade att nämnden inte har befogenhet att besluta i frågan.

Sedan medborgarförslaget lämnades har regionstyrelsen, efter förslag från miljö- och byggnämnden, 2025-06-18 beslutat om uppdrag för framtagande av ett planprogram omfattande bland annat Östercentrum. Inom det område där ett planprogram ska tas fram finns det nu aktuella träd som förslagsställaren föreslår utnämns till fredsträd. Regionstyrelseförvaltningen har i dialog med samhällsbyggnadsförvaltningen landat i det lämpliga i att låta förslaget om utpekande av ett fredsträd på torget vid Östercentrum, hänskjutas till det pågående utredningsarbetet med planprogram för området.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att medborgarförslaget bäst hanteras genom att det tillåts ingå som en del i pågående utredningsuppdrag för framtagande av ett planprogram för bland annat Östercentrum i Visby. Förvaltningen föreslår därför att regionstyrelsen beslutar att föreslå regionfullmäktige att hänskjuta frågan till pågående planprogramsarbete och att medborgarförslaget därmed anses besvarat.

Ärendets behandling under mötet

Meit Fohlin (S) yrkar att medborgarförslaget bifalls på så sätt att det överlämnas till tekniska nämnden för vidare hantering.

Ordförande ställer proposition på eget förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag daterad 2024-01-16

Regionstyrelseförvaltningen tjänsteskrivelse 2025-08-11

Skickas till

Förslagsställaren

Miljö- och byggnämnden

Tekniska nämnden

RS § 401

Medborgarförslag. Gratis årskort på badhusen till de gotländska familjer som har försörjningsstöd

Ärendenummer: RS 2023/957

Paragraf föregående instans: KFB § 38

Regionstyrelsens beslut

- Medborgarförslaget avslås.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har inkommit 2023-03-28 där förslagsställaren föreslår att gotländska familjer med försörjningsstöd ska erbjudas gratis årskort till de gotländska badhusen. Förslagslämnaren förklarar att badhusbesök bidrar till att öka simkunnigheten, motion och social gemenskap. Därtill framhåller förslagslämnaren att det är viktigt att alla barn ges samma möjligheter till en aktiv fritid för att dels uppnå Folkhälsomyndighetens råd om minst 60 minuters fysisk aktivitet per dag, dels för att klara kravet på simkunnighet och uppnå som lägst betyget E i ämnet Idrott och hälsa i årskurs 6. Förslagslämnaren hänvisar till Skolverkets rapport som pekar på att 7% inte klarar kunskapskraven.

I läroplanen för grundskolan, låg-, mellan- och högstadiet, ska simundervisning anordnas inom ämnet idrott och hälsa. Det finns ingen reglering gällande antalet timmar i simundervisning. Vid händelse av att en elev inte uppfyller betygskriterierna ska skolan agera snabbt och ge stöd i form av extra anpassningar.

Ett årskort för en familj till de gotländska badhusen kostar 2 000 kronor per år. Enstaka besök kostar 55 kronor för vuxna medan barn och ungdomar 2-18 år betalar 35 kronor. Barn under två år badar gratis. Ideella föreningar med fritids- eller idrottsverksamhet kan söka olika stöd hos Region Gotland. Stöden är riktade till föreningar som driver egen idrottsanläggning, har barn- och ungdomsverksamhet, är en pensionärsförening eller förening för personer med funktionsnedsättning. Därtill kan föreningar som har verksamhet inom socialt stöd söka bidrag. Privatpersoner kan i nuläget inte söka stöd för fritids- eller idrottsaktiviteter.

Försörjningsstödsenheten på socialförvaltningen har fått lämna synpunkter på medborgarförslaget. De förklarar att det finns utmaningar med medborgarförslaget och lyfter fram att det kan vara svårt att koppla ihop förslaget med försörjningsstöd, som är en myndighetsutövning utifrån behov, att försörjningsstöd kan vara en kortvarig insats, att man som individ behöver berätta att man har behov av försörjningsstöd samt att ekonomin kan vara ansträngd även för familjer utan försörjningsstöd. Försörjningsstödsenheten

föreslår som alternativ att särskilda helger eller veckor anordnas där barnfamiljer erbjuds gratis bad.

Regionstyrelseförvaltningen delar uppfattningen att fritidsaktiviteter och motion är viktigt för att främja hälsa och social gemenskap och att badanläggningar bidrar i det arbetet. Regionstyrelseförvaltningen föreslår avslag av medborgarförslaget då förvaltningens stödstruktur är riktad mot föreningar och inte mot privatpersoner samt utifrån de försvårande omständigheterna som belysts av försörjningsstödsenheten. Regionstyrelseförvaltningen tar dock med sig att undersöka former för gratis bad för barnfamiljer i det fortsatta planeringsarbetet.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen gör bedömningen att i nuläget avslå medborgarförslaget med motiveringen att de stöd som finns för fritid- och idrottsaktiviteter är riktade till föreningar, samt att förslagets koppling till försörjningsstödet är försvårande. Regionstyrelseförvaltningen tar dock med sig frågan om gratis bad för barnfamiljer för vidare utredning inom det fortsatta planeringsarbetet.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag daterad 2023-03-28

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-08-28

Skickas till

Förslagsställaren

RS § 402 Medborgarförslag. Solbergabadet

Ärendenummer: RS 2024/842

Paragraf föregående instans: KFB § 39

Regionstyrelsens beslut

- Medborgarförslaget anses besvarat.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har inkommit 2024-03-18 där förslagsställaren föreslår att det nya Solbergabadet ska integreras med det nuvarande badhuset för att bevara grönyttorna vid skolan. Förslagslämnaren förklarar att det nuvarande badhuset är i dåligt skick både in- och utvändigt, att delar av det därför kan rivas och andra delar renoveras. I medborgarförslaget föreslås även att den nuvarande parkeringen vid Solbergabadet utökas för att rymma fler besökare.

Det finns ett beslut från regionfullmäktige 2021-11-22, § 192 baserat på en utredning av fyra alternativa placeringar av badhus i Visby. De fyra platserna som utreddes som potentiell lokalisering för nytt badhus var nybyggnation på Solbergatomten, Gutavallen och Rävheten samt tillbyggnation till befintligt bad, Solberga. Den senare bedömdes dock förenat med stora risker.

Regionstyrelseförvaltningen anser medborgarförslaget besvarat med hänvisning till att en utredning gjorts och beslut är fattat.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen anser att frågan har omhändertagits.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag daterad 2024-03-18

Regionstyrelseförvaltningen tjänsteskrivelse 2025-08-28

Skickas till

Förslagsställaren

RS § 403

Medborgarförslag. Inga idrottshallar för allmän användning

Ärendenummer: RS 2024/2486

Paragraf föregående instans: KFB § 40

Regionstyrelsens beslut

- Medborgarförslaget anses besvarat.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har inkommit 2024-12-06 där förslagsställaren föreslår att idrottshallar måste tillgängliggöras för allmän användning. I nuläget kan volleybollaget erbjuda en träningstimme per vecka, vilket enligt förslagslämnaren beror på att laget har fullt antal deltagare. Förslagsställaren förklarar att han har en önskan om att spela mera och att det är svårt att hitta lediga tider för spontanidrott. Förslagslämnaren förklarar vidare att några enstaka tider kan hittas på helger, men att taxorna är för höga för ungdomar.

Region Gotland erbjuder subventionerade taxor för föreningar som är registrerade i Region Gotlands föreningsregister. Privatpersoner över 18 år debiteras i dagsläget en normaltaxa vid bokning. Om föreningar, näringsliv eller privatpersoner vill boka återkommande träningstider i kultur- och fritidsavdelningens anläggningar så kan en säsongsansökan skickas in under aktuell ansökningsperiod. Enligt kultur- och fritidsavdelningens fördelningsprincip gäller att alla sökanden ska tilldelas åtminstone en tid. Övriga tider bokas via bokningssystemet Interbook Go.

Regionstyrelseförvaltningen uppmuntrar förslagslämnaren att via volleybollföreningen söka en tid för att erhålla den lägre taxan förutsatt att medlemskap finns i föreningen. Därtill finns möjlighet till säsongsansökan alternativt strötidsbokning. Regionstyrelseförvaltningen bedömer att förslagslämnarens behov och förslag kan tillgodoses och anser således medborgarförslaget besvarat.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen delar uppfattningen att Region Gotland ska verka för att öka tillgängligheten i regionala anläggningar med prioriterade grupper i fokus. Regionstyrelseförvaltningen gör bedömningen att den subventionerade taxan kan erhållas via medlemskap i en förening, tid tilldelas genom säsongsansökan alternativt som strötidsbokning och anser därmed medborgarförslaget besvarat.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag daterad 2024-12-06

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-08-28

Skickas till

Förslagsställaren

RS § 404 Medborgarförslag. Fritidsgård på Bingeby

Ärendenummer: RS 2024/2056

Paragraf föregående instans: KFB § 41

Regionstyrelsens beslut

- Medborgarförslaget anses besvarat.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har inkommit 2024-09-26 där förslagsställaren föreslår att det ska anläggas en Fritidsgård på Bingeby i Visby.

Förslagsställaren skriver i medborgarförslaget att ”barn och ungdomar har ingenting att göra på denna sida av Visby vilket leder till ökad risk för dom att hamna i trubbel”, där en Fritidsgård skulle kunna vara en del av lösningen.

Fritidsgårdar hanteras av utbildnings- och arbetslivsförvaltningen (UAF) och dess ungdomsavdelning. Medborgarförslaget har handlagts gemensamt av regionstyrelseförvaltningen (RSF) och UAF. UAF skriver att följande slutsatser konstaterades i en utredning från 2023:

”Utifrån utmaningar i Visby, särskilt runt östercentrum och Visby norr, finns det behov av ökad närvaro i form av öppen ungdomsgård och/eller uppsökande verksamhet. De senaste åren har en problembild uppkommit i samband med ungdomar som rör sig i offentliga miljöer kvällstid. Polis, civilsamhälle och olika regionala insatser har fört fram en oro för att ungdomar kan fara illa och att en orolig miljö skapas i samband med detta.

Ungdomsavdelningen har under en längre period sökt möjligheter att möta upp behovet av en ungdomsgård i Norra Visby, där behovet anses vara störst. Försörjningssamordnare inom förvaltningen har därför letat efter lokaler.

Tidigare fanns Citygården vid Solbergaskolan vilken stängde i april 2022. Placeringen var inte optimal då den blev för starkt kopplad till skolans tider. Redan då fanns ett önskemål om ny lokal i Norra Visby, då det också fanns en stark oro runt östercentrum. Efter flytten av Fenix Ungkulturbus från Korpen-området i februari 2022 fanns en utökad oro att ungdomsavdelningen helt skulle tappa sitt upptagningsområde i Norra Visby”

I samband med utredningen beslutade gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (GVN § 107, 2023-12-06):

- Förvaltningen har i uppdrag att inom ungdomsavdelningen hyra lokaler och starta en ungdomsgård i norra Visby.

Till detta har UAF tilldelats 2,5 mnkr för att starta upp verksamheten beskriven i beslutet ovan. Förslagsställarens önskemål i medborgarförslaget är såldes

redan påbörjat och omhändertaget och medborgarförslaget anses i och med det besvarat.

Bedömning

I och med att gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har ett pågående uppdrag att etablera en ungdomsgård i norra Visby anser förvaltningen att medborgarförslaget är besvarat.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag daterad 2024-09-26

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-08-28

Skickas till

Förslagsställaren

RS § 405 Medborgarförslag. Gör om simhallen till idrottshall

Ärendenummer: RS 2024/1664
Paragraf föregående instans: KFB § 42

Regionstyrelsens beslut

- Medborgarförslaget anses besvarat.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har inkommit 2024-06-26 där förslagsställaren föreslår att nuvarande Solbergabadets lokaler ska göras om till idrottshall för Solbergaskolans elever. Detta för att skolan har många elever och bristfälliga lokaler.

Sedan förslaget inkom har Solbergabadets framtida användning utretts och hanterats. I regionfullmäktige 2025-06-16 beslutades i ärende RS 2025/618 att göra om Solbergabadet till Solberga kulturhus. Dagtid är tanken att skolelever ska kunna använda lokalerna i undervisningen, bland annat ha idrott i den planerade danslokalen.

En ny, fullstor idrottshall planeras också i Visby för att möta både skolelevers och föreningslivets behov.

Regionstyrelseförvaltningen anser att frågan redan har omhändertagits och ser medborgarförslaget som besvarat.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen anser att frågan har omhändertagits.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag daterat 2024-06-26
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-08-14

Skickas till

Förslagsställaren

RS § 406 **Uppföljning uppdrag regionstyrelseförvaltningen**

Ärendenummer: RS 2024/873

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen har sammanställt en uppdragslista för uppdrag som är beslutade av regionstyrelsen. Uppdragen följs upp och redovisas vid varje regionstyrelsesammanträde. Uppdragens status redovisas utifrån färgerna grönt, gult, rött och vitt.

Grönt betyder att uppdraget följer beslutad tidplan. Gult betyder att det finns viss avvikelse mot beslutad tidplan och rött betyder att det finns en stor avvikelse mot beslutad tidplan. När uppdraget har markerats som gult eller rött kommer en ny tidplan att föreslås. Ett uppdrag som ännu inte har fått en tidsplan kommer att vitmarkeras.

Rödmarkerad text i uppdragslistan indikerar att texten lagts till eller reviderats sedan den senaste redovisningen i regionstyrelsen.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Uppdragslista daterad 2025-09-23

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-09-23

RS § 407 Avsägelse och fyllnadsval

Regionstyrelsens beslut

De ledamöter som har avsagt sig sina uppdrag entledigas och nya ledamöter utses enligt nedan.

1. Som ny ersättare i arbetsutskottet efter Inger Axell (S) som har avsagt sig uppdraget som ersättare i regionstyrelsen föreslås Caroline Kallas (S).
2. Som ny ersättare i regionala utvecklingsutskottet efter Inger Axell (S) som har avsagt sig uppdraget som ersättare i regionstyrelsen föreslås Caroline Kallas (S).
3. Som ny ersättare i arbetsutskottet efter Cecilia Lange Rosén (SD) som har avsagt sig uppdraget som ersättare i regionstyrelsen föreslås Per Vretling (SD).
4. Som ny ersättare i regionala utvecklingsutskottet efter Cecilia Lange Rosén (SD) som har avsagt sig uppdraget som ersättare i regionstyrelsen föreslås Per Vretling (SD).
5. Cecilia Lange Rosén (SD) har avsagt sig uppdraget som ersättare i Arvodeskommittén. 2025-09-19, RS 2025/1849.
6. Som ny ersättare i Arvodeskommittén efter Cecilia Lange Rosén (SD) föreslås Per Vretling (SD).

Att inträda enligt gällande turordning.

Paragrafen justeras omedelbart.

Beslutsunderlag

Cecilia Lange Roséns (SD) avsägelse 2025-09-19, RS 2025/1849

RS § 408 Anmälan av delegationsbeslut

Regionstyrelsens beslut

Följande beslut, som fattats med stöd av delegation, läggs till handlingarna:

- Delegationsbeslut, förändringar i attestförteckning för regionstyrelseförvaltningen för 2025.
 - Delegationsbeslut, kultur- och fritidsavdelningens ärenden till regionstyrelsen t o m 2025-09-01.
-

RS § 409

Information. Vissa inkomna handlingar

Sammanfattning

- Pensionärsrådets protokoll 2025-09-10.
- Samrådsgruppen för personer med funktionsnedsättning inom regionstyrelsens verksamhetsområdes mötesanteckningar 2025-09-04.

RS § 410 Regiondirektörens information

Ärendenummer: RS 2024/1340

Sammanfattning

Regiondirektör Stefan Hollmark informerar regionstyrelsen om följande:

- Utgångspunkter för totalförsvaret 2025 – 2030
- GEAB – Försäljningsprocessen.
- Miljödata
- Ny strokemottagning på lasarettet
- En hemresa från sjukvården anmäls enligt lex Maria
- Funkisdagen – 3 december
- Särskild händelse i förskolan
- Rapport från KD-nätverket (SKR)
- Rapport från RD-nätverket (SKR)
- Nominering – Hela Sverige ska leva ”Årets kommunala insats”
- Kommunal hamnverksamhet